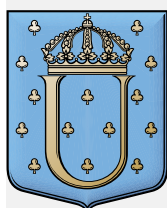
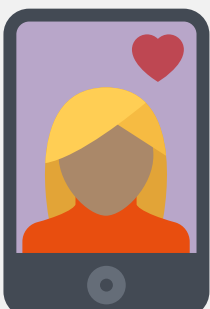


Populärversion av Lupp 2023

Rapport av Enkätfabriken



ULRICEHAMNS
KOMMUN



*"Lägg ner mer tid och pengar på skolan
och ungdomarnas hälsa. Lyssna på oss!"*

- Tjej, högstadiet

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Bakgrund och syfte	6
B. Fritid	8
C. Skola	12
D. Politik och samhälle	16
E. Trygghet	21
F. Hälsa	24
G. Arbete	31
H. Framtid	33



**Innehållet i rapporten
är färgkodat!**

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning för kommunernas arbete i alla förvaltningar och områden. Både barnkonventionen som nu är lag och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. I Sverige beslutade riksdagen år 2014 om en ny ungdomspolitik. Sveriges ungdomspolitiska mål är att alla ungdomar (mellan 13 och 25 år) ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Alla beslut som tas och insatser som genomförs rörande unga ska utgå från dessa mål. I det ungdomspolitiska handlingsprogrammet togs även tre prioriterade områden fram: ungdomars inflytande, egen försörjning och psykisk hälsa. En viss modifiering har gjorts sedan dess, och de nuvarande prioriterade områdena är: ungas etablering i arbets- och samhällslivet, ungas makt och delaktighet samt ungas fritid, organisering och välmående.

Vi rekommenderar att man läser hela rapporten för att få en mer heltäckande bild av ungdomarnas livsvillkor i Ulricehamns kommun. Några sammanfattade reflektioner presenteras dock här.

Fritiden i Ulricehamns kommun

Majoriteten av ungdomarna i Ulricehamn är nöjda med sin fritid och utbudet av aktiviteter i kommunen. Runt 90 % av ungdomarna svarar att de är nöjda med sin fritid. De flesta ungdomar tycker även att det finns ganska eller väldigt mycket att göra på fritiden. Tjejer i gymnasiet anser dock i lägre grad än övriga ungdomar att det finns saker att göra.

När det kommer till ungas fritidsvanor syns vissa könsskillnader, främst vad gäller tv-, data- och onlinespel. Bland killarna svarar hela 89 % att de spelar minst en gång i veckan. Motsvarande siffra för tjejerna är 37 %. Killar svarar även i något högre grad än tjejer att de tränar eller idrottar. 84 % av killarna och 76 % av tjejerna svarar att de tränar/idrottar minst en gång i veckan. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de bland annat dansar och håller på med foto/film och andra typer av kreativa aktiviteter.

Inflytande i skolan och samhället i stort

Majoriteten av ungdomarna i Ulricehamn vill vara med och påverka om olika saker i skolan. Andelen som anser att de får vara med och påverka är lägre. Jämfört med snittet för Lupp 2023 svarar högstadieungdomarna även i lägre grad att de får vara med och påverka om skolmiljön (inne och ute). Det syns även tydliga skillnader mellan Stenbocksskolan och Åtradalsskolan när det kommer till upplevelsen av att få vara med och bestämma i skolan, där elever på Åtradalsskolan i högre grad än elever på Stenbocksskolan upplever sig få vara med och bestämma om olika saker i skolan.

Runt 30 % av både högstadieungdomarna och gymnasieungdomarna vill påverka i frågor som rör kommunen. Elever på Åtradalsskolan vill vara med och påverka i högre grad än elever på Stenbocksskolan. Intresset för att påverka i kommunen är även högre bland elever på Tingsholmsgymnasiet jämfört med de som går i skolan i Borås.

Andelen som ser sig ha möjligheter att påverka i kommunen är lägre än andelen som vill påverka, särskilt bland högstadietetjerna. Totalt 13 % av högstadietetjerna svarar att de ser sig ha ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. Av de som vill påverka svarar majoriteten att de inte vet vart de skulle vända sig för att göra detta.

I övrigt framgår bland annat i avsnittet om politik och samhälle att högstadieungdomarna har ett högre förtroende för politiker och vuxna i allmänhet än gymnasieungdomarna, men att gymnasieungdomarna är mer intresserade av politik, samhällsfrågor och vad som händer i andra länder. Gymnasieungdomarna i Ulricehamn är även mer intresserade av vad som händer i andra länder jämfört med snittet för Lupp 2023.

Trivsel i skolan

Majoriteten av ungdomarna är nöjda med skolan. Nöjdheten är särskilt hög bland gymnasieungdomarna, och högre bland elever på Stenbocksskolan än på Åtradalsskolan. Eleverna på Stenbocksskolan är även mer nöjda än eleverna på Åtradalsskolan med flertalet övriga områden i skolan, som undervisningen, elevhälsan och skolmiljön inne.

I övrigt framgår i avsnittet om skolan att många är nöjda med bland annat skolbiblioteket, lärarna och tillgången till digitala verktyg. En betydligt lägre nöjdhet syns dock vad gäller skolmaten och skolmiljön ute, framför allt i högstadiet. Totalt sett för högstadiet syns även en lägre nöjdhet med flera områden i skolan jämfört med snittet för Lupp 2023. Bland gymnasieungdomarna syns generellt en hög nöjdhet med olika områden i skolan.

Ungas hälsa

Vad gäller ungas hälsa syns tydliga könsskillnader. Bland killarna svarar 76-79 % att de mår mycket eller ganska bra, motsvarande andel bland tjejerna är 48-54 %. Tjejer, framför allt i gymnasiet, svarar även i högre grad än killar att de har regelbundna psykosomatiska besvär. Exempelvis svarar hela 79 % av gymnasietjejerna och 52 % av högstadietetjerna att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare, motsvarande andelar bland killarna är 29-30 %. Majoriteten av ungdomarna tror själva att deras psykosomatiska besvär beror på skolarbete. Gymnasietjejerna tror detta i särskilt hög utsträckning.

I Ulricehamn ställdes även två kommunspecifika frågor om ungas psykiska hälsa, en om problem med koncentration/minnet och en om huruvida ungdomarna varit med om någon form av allvarlig händelse som de fortfarande påverkas av. Högstadietetjerna svarar i högst grad, 45 %, att de har problem med att förstå, koncentrera sig eller minnas flera gånger i veckan eller oftare. De svarar även i högst utsträckning, 39 %, att de varit med om en allvarlig händelse som ännu påverkar dem psykiskt.

I övrigt framkommer i avsnittet om hälsa att förhållandevis många ungdomar snusar regelbundet. I gymnasiet svarar 14 % av tjejerna och 29 % av killarna att de brukar snusa minst en gång per vecka. Motsvarande andel i högstadiet är 5 % bland tjejerna och 10 % bland killarna. Bland gymnasietjejerna är det även 13 % som brukar röka e-cigaretter minst en gång i veckan. I övrigt är konsumtionen av tobak och alkohol på lägre nivåer.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2023 genomförts i Ulricehamns kommun på högstadiet i årskurs 8 samt på gymnasiet i årskurs 2. Undersökningen genomfördes under hösten 2023 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunen och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Ulricehamns kommun.

I denna populärversion redovisas endast utvalda frågor. För en mer heltäckande bild av ungdomarnas situation i Ulricehamn hänvisar vi till huvudrapporten.

Svarsfrekvens

Totalt har 197 elever av 240 på högstadiet svarat på undersökningen. Svarsfrekvensen på högstadiet är således 82 %. På gymnasiet har 115 elever svarat på enkäten, utav totalt 149 elever. Detta ger en svarsfrekvens om 77 %. Därutöver har gymnasieungdomar som studerar i Borås, men som svarat att de bor i Ulricehamn, lagts till i resultatet. Det handlar om totalt 33 elever. På området C. Skola redovisas dock endast resultatet för de som går i skolan i Ulricehamn.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder samt kön. I huvudrapporten redovisas resultatet även uppdelat mellan Ätradalsskolan och Stenbocksskolan samt mellan Tingsholmsgymnasiet och gymnasiet i Borås. Jämförelser, inte bara för kön utan även med avseende på andra faktorer, möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna. Observera att nedbrytningar endast redovisas om minst 10 personer har svarat i den aktuella gruppen.

I enkäten finns en fråga om respondenternas könsidentitet. Utöver alternativen kille och tjej fanns även alternativet "annan könsidentitet". Att vi endast redovisar skillnader mellan de som identifierar sig som killar eller tjejer beror på att de som svarat "annan könsidentitet" är få till antalet.

Rapporten innehåller även fördjupad analys i form av sambandsanalyser på område D. Politik och samhälle samt F. Hälsa. Vad som är viktigt att tänka på är att en sambandsanalys inte säger något om orsaksförhållandet, det vill säga att vi inte kan se vad som orsakar vad. Denna form av analys visar endast hur variabler eller frågor samvarierar. I fördjupningsområdena lyfts i flera fall även skillnader utifrån ytterligare bakgrundsvariabler utöver kön och ålder. De faktorer som analyserats är: ekonomiska förutsättningar, bakgrund (var man själv och/eller föräldrarna är födda), könsidentitet/sexuell läggning, funktionsvariation samt om man tillhör någon av Sveriges nationella minoriteter. I denna populärversion lyfts delar av vad som framkommit i de utvalda fördjupningsområdena.

Om de svarande:

10% totalt har en långvarig nedsatt funktion

47% tjejer
51% killar
1% annan könstillhörighet

90% Heterosexuella
2% Homosexuella
1% Bisexuella/pansexuella
7% Övrigt/annat/
vill ej svara

6% identifierar sig som en av Sveriges nationella minoriteter
83% nej
12% vill ej svara

89% födda i Sverige
1% födda i Norden
2% födda i Europa
8% födda utanför Europa

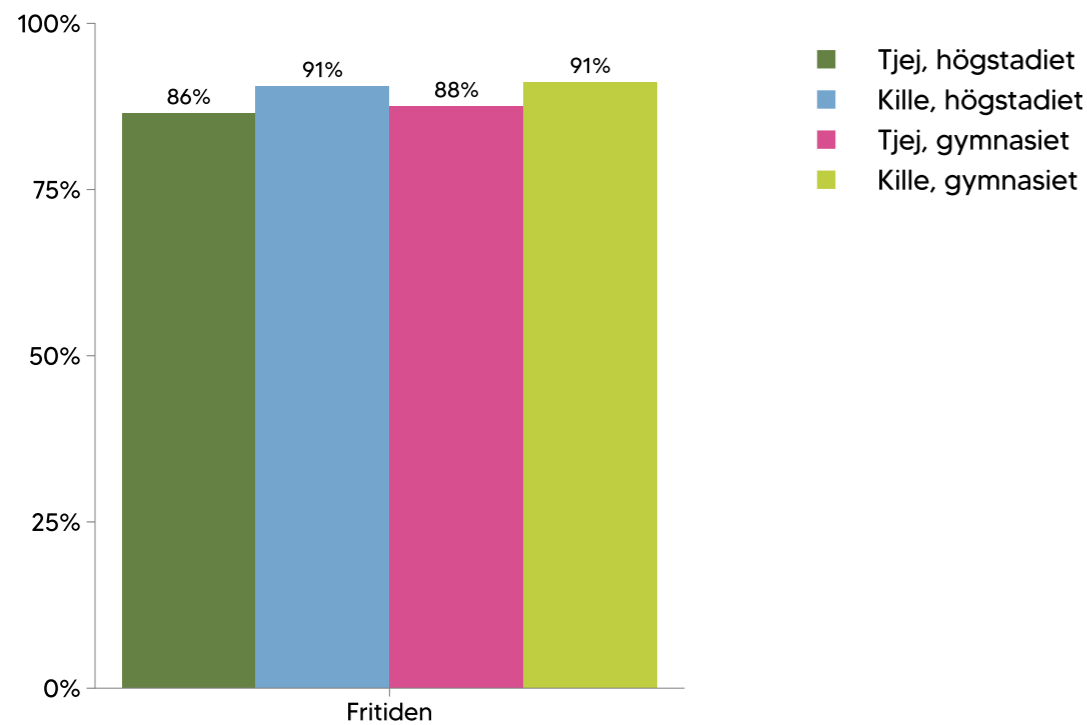
B. Fritid

Frågor om fritid

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

I diagrammet nedan redovisas andelen nöjda med sin fritid i Ulricehamns kommun. 86-88 % av tjejerna och 91 % av killarna svarar att de är nöjda med fritiden.

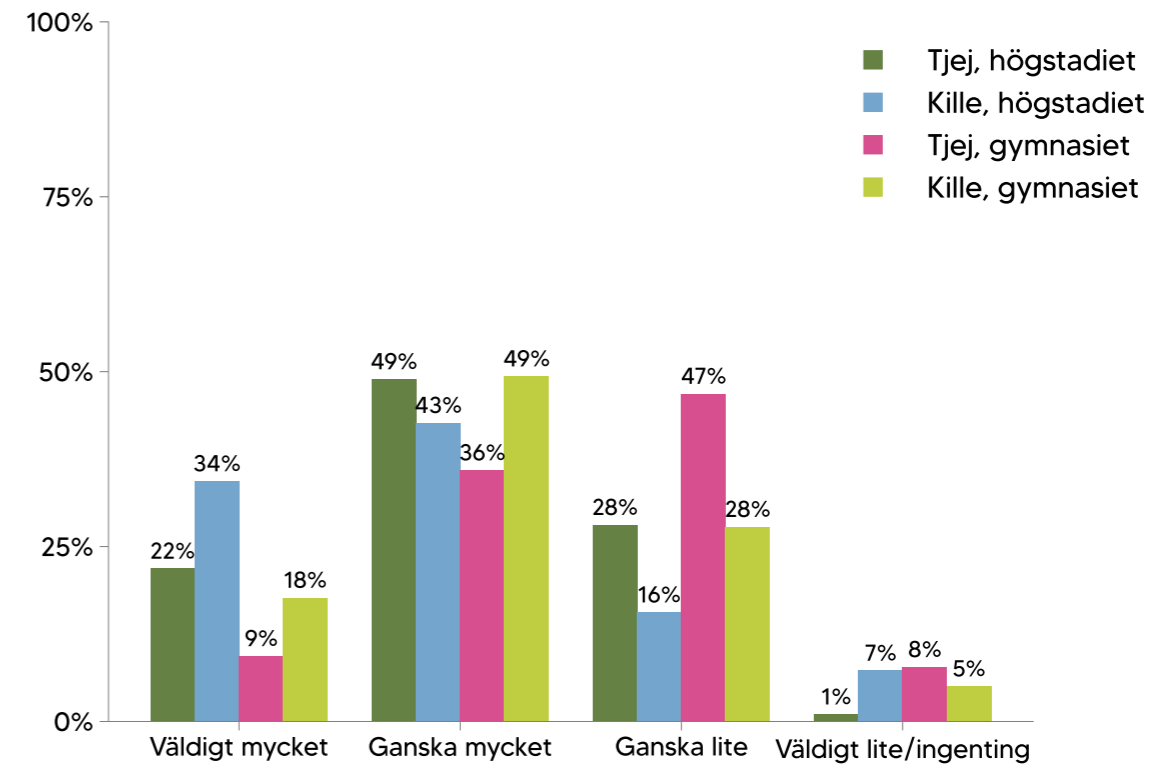
Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid?
Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"



Utbud av fritidsaktiviteter

När det handlar om utbudet av fritidsaktiviteter i kommunen eller hur mycket det finns att göra framkommer i diagrammet nedan att gymnasietjejeerna är minst nöjda med utbudet av aktiviteter. Över hälften, 55 %, av gymnasietjejeerna svarar att det finns ganska eller väldigt lite/ingenting att göra på fritiden. Motsvarande andel bland övriga är 23-33 %.

Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

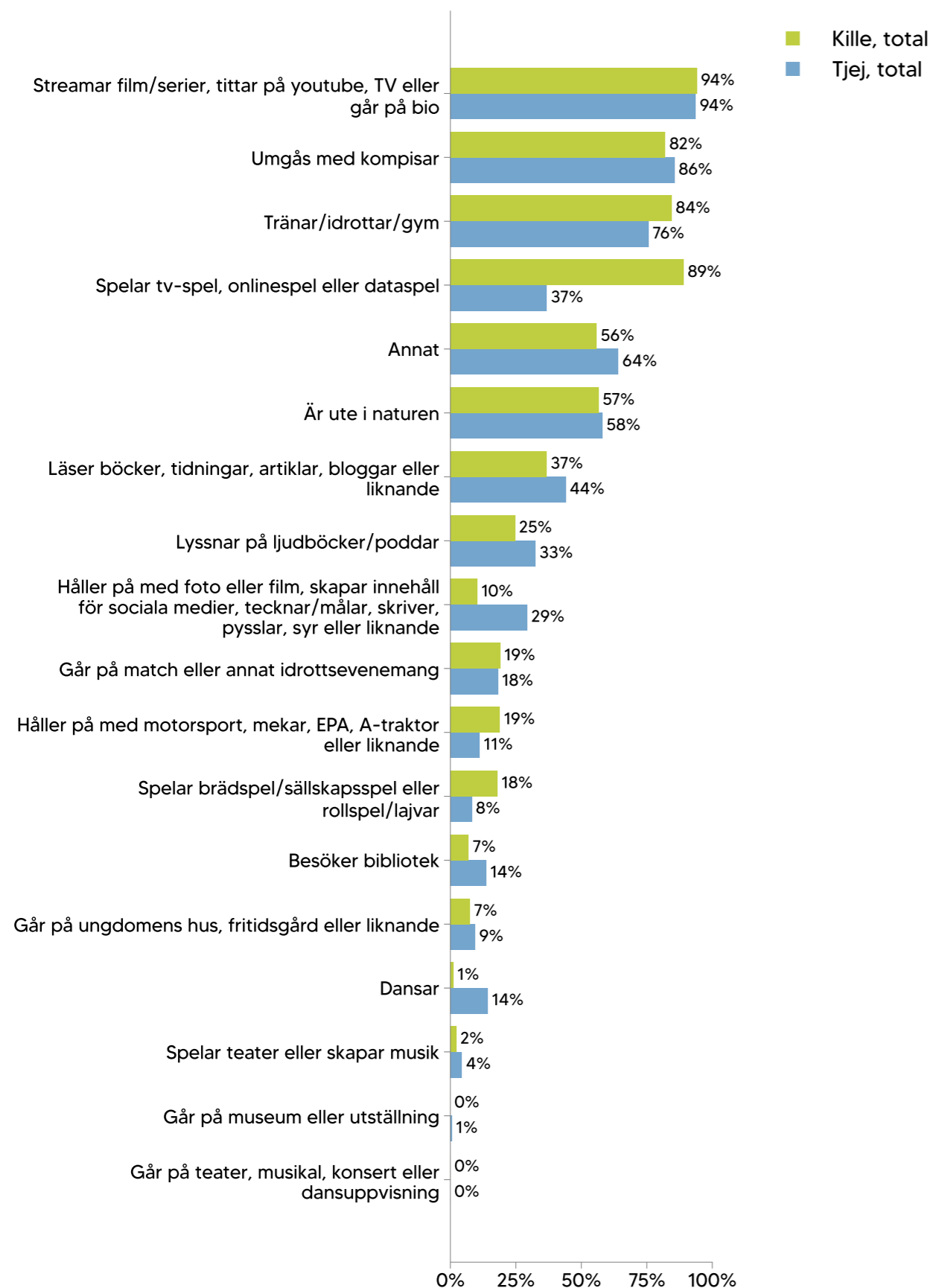


Vad ungdomarna gör och hur ofta

I diagrammet på följande sida redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet (minst en gång i veckan) sysselsätter sig med. Vad som framgår är att det är vanligt bland både killar och tjejer att streama film/serier, titta på youtube, TV eller gå på bio samt att umgås med vänner. Det är även en hög andel, 84 %, av killarna och 76 % av tjejerna, som tränar eller idrottar minst en gång i veckan. En relativt hög andel av både killar och tjejer, 57-58 %, brukar även vara ute i naturen en gång i veckan eller oftare.

Vad gäller tv-, data- eller onlinespel svarar hela 89 % av killarna att de spelar minst en gång i veckan. Motsvarande siffra för tjejerna är 37 %. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de håller på med foto/film, skapar innehåll på sociala medier, tecknar/målar, skriver, pysslar och syr. Tjejer svarar även i högre grad än killarna att de dansar, och i något högre grad att de läser och/eller lyssnar på ljudböcker eller poddar.

Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare



Vilka aktiviteter som saknas

Ungdomarna svarade även på en fråga om det saknas fritidsaktiviteter där de bor. Mellan 31-48 % av ungdomarna tycker att det saknas aktiviteter, varav tjejer i gymnasiet i högst grad. De som svarade att de saknar aktiviteter kunde även i fritext skriva vad för fritidsaktiviteter som saknas. Många nämner att de saknar aktiviteter, men flera är ospecificerade önskemål som exempelvis "mycket" eller "allt". Det är även många som saknar platser där de kan umgås med sina kompisar och/eller göra roliga saker, exempelvis ungdomshus och en fritidsgård med mer fokus på äldre ungdomar. Olika typer av evenemang, exempelvis discon, är också önskvärdt av flera ungdomar. Det är också några som tycker att det generellt saknas saker att göra som kostar mindre eller är gratis. I övrigt är det några som saknar ett större utbud av sporter, dels i allmänhet men även specifika sporter som tennis, handboll och innebandy nämns. Ytterligare saker som ungdomarna saknar är bland annat ett större utbud av affärer/shopping, bättre/större badhus, en öppen idrottshall och gym.

Nedan redovisas några citat.

"Skulle vilja ha lite som ungdomens hus"

- Kille, gymnasiet

"Att det borde finnas en idrotshall som är öppen på typ söndagar om man vill köra fotboll eller liknande"

- Kille, högstadiet

"Jag hade önskat att det fanns fler aktiviteter för ungdomar och unga vuxna i kommunen."

- Tjej, gymnasiet

"Bara något ställe man kan gå till o träffa folk som inte kostar så mycket"

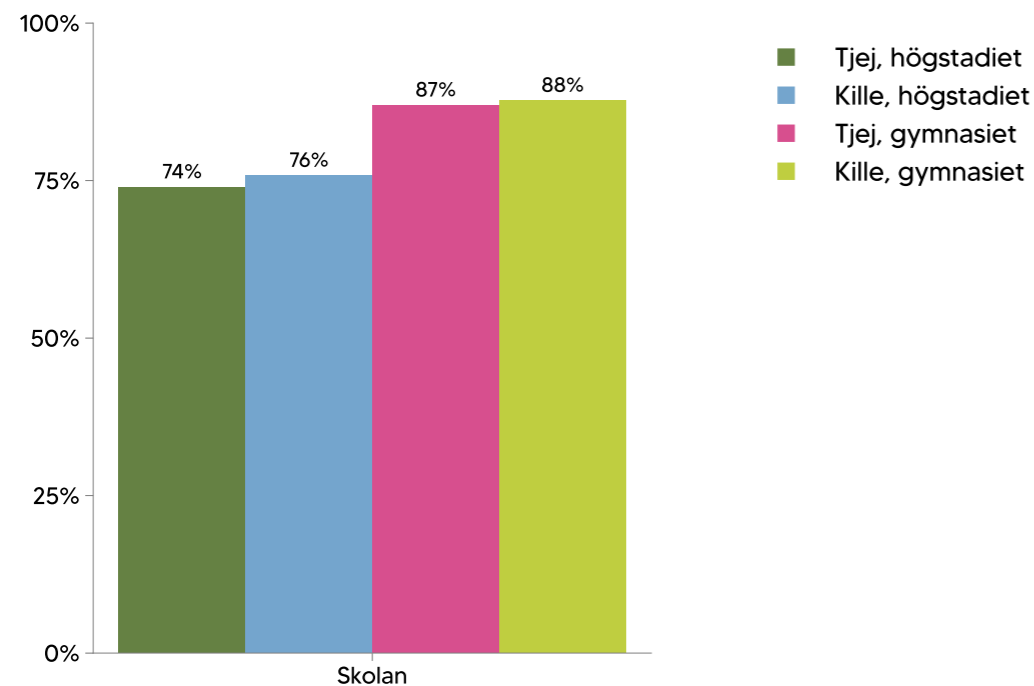
-Tjej, högstadiet

C. Skola

Nöjdhet skola

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur nöjda de är med skolan. En andel om totalt 74 % av högstadiungdomarna och 85 % av gymnasieungdomarna svarar att de är nöjda med skolan.

Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

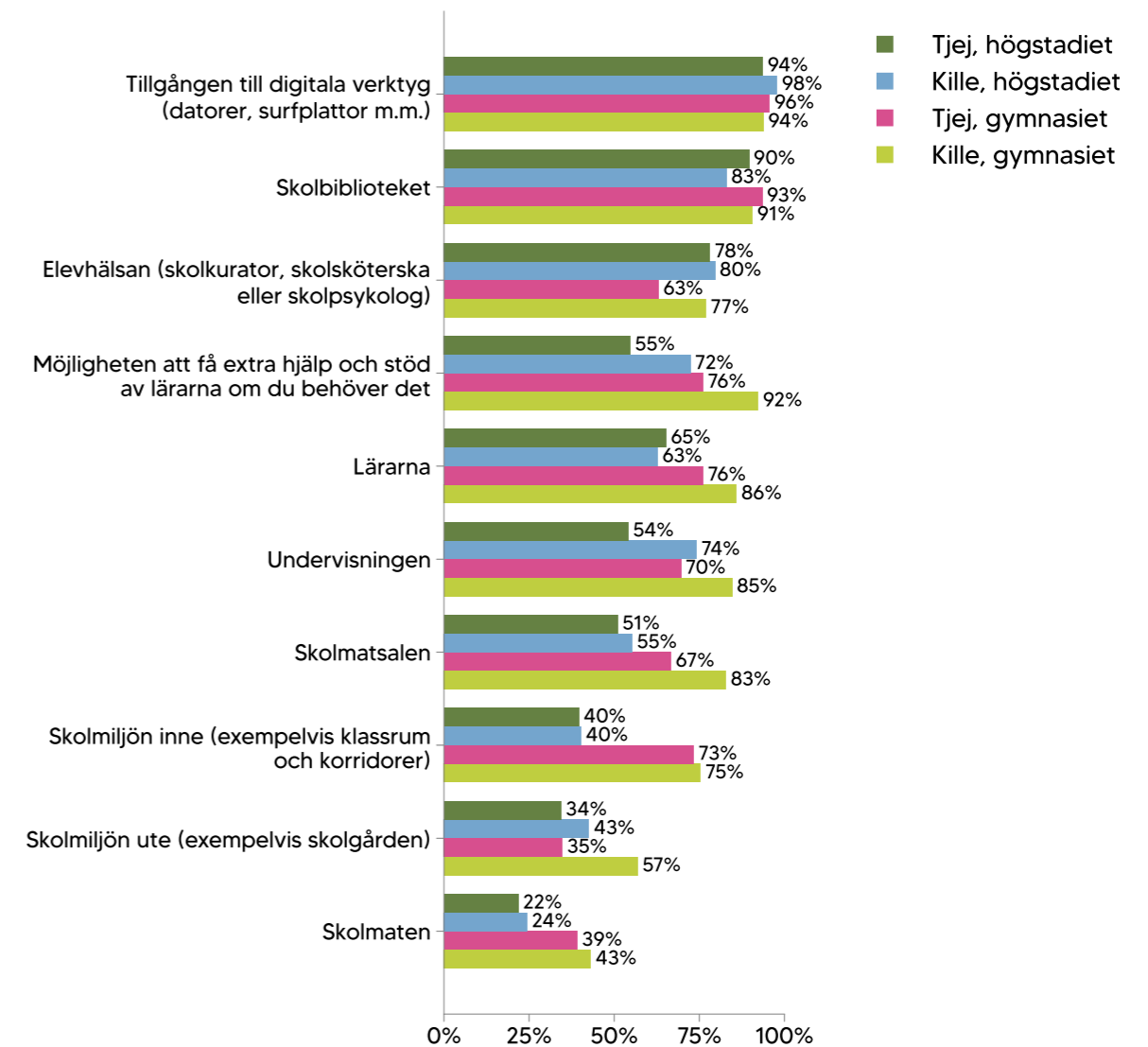


Omdöme skola

Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, såsom skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsosvården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd. I diagrammet nedan framgår att en hög andel, både i högstadiet och gymnasiet, är nöjda med bland annat skolbiblioteket, lärarna, elevhälsan och tillgången till digitala verktyg. Många är även nöjda med undervisningen, men nöjdheten är något lägre bland tjejer i högstadiet.

Lägst nöjdhet syns vad gäller skolmaten och skolmiljön ute, framför allt i högstadiet. På högstadiet syns även en lägre nöjdhet med skolmiljön inne och en relativt låg nöjdhet med skolmatsalen.

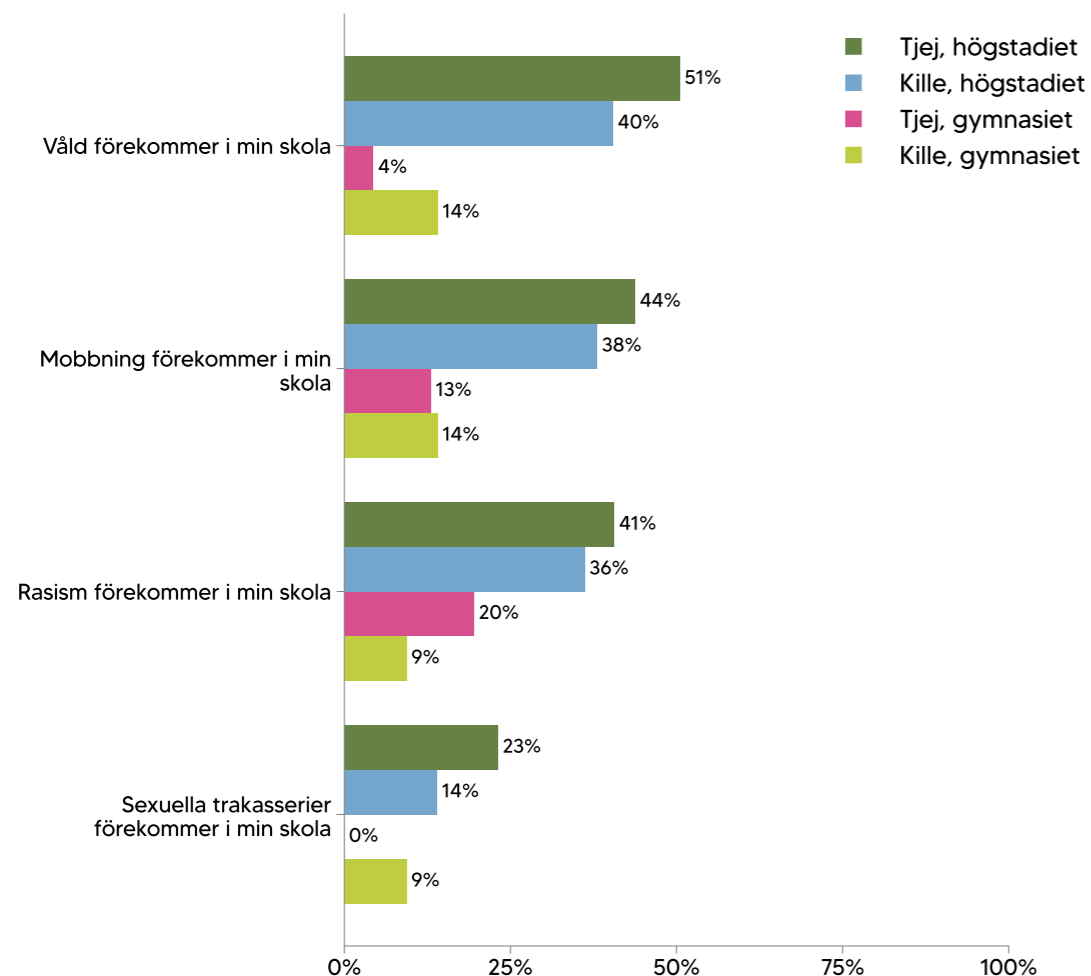
Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...
Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"



Rasism, våld, trakasserier och mobbning

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. Vad som framgår är att samtliga problem förekommer på högstadiet i högre utsträckning än på gymnasiet, och högstadietjerna svarar i högst grad att de olika problemen förekommer. 51 % av högstadietjerna och 40 % av högstadiekillarna svarar exempelvis att våld förekommer i deras skola. Motsvarande andel i gymnasiet är 4 % bland tjejerna och 14 % bland killarna. Mellan 36-44 % av högstadieungdomarna svarar även att rasism och/eller mobbning förekommer. Andelarna i gymnasiet är lägre, 9-20 % gällande rasism och 13-14 % gällande mobbning. Det är även 14-23 % i högstadiet som svarar att sexuella trakasserier förekommer.

Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

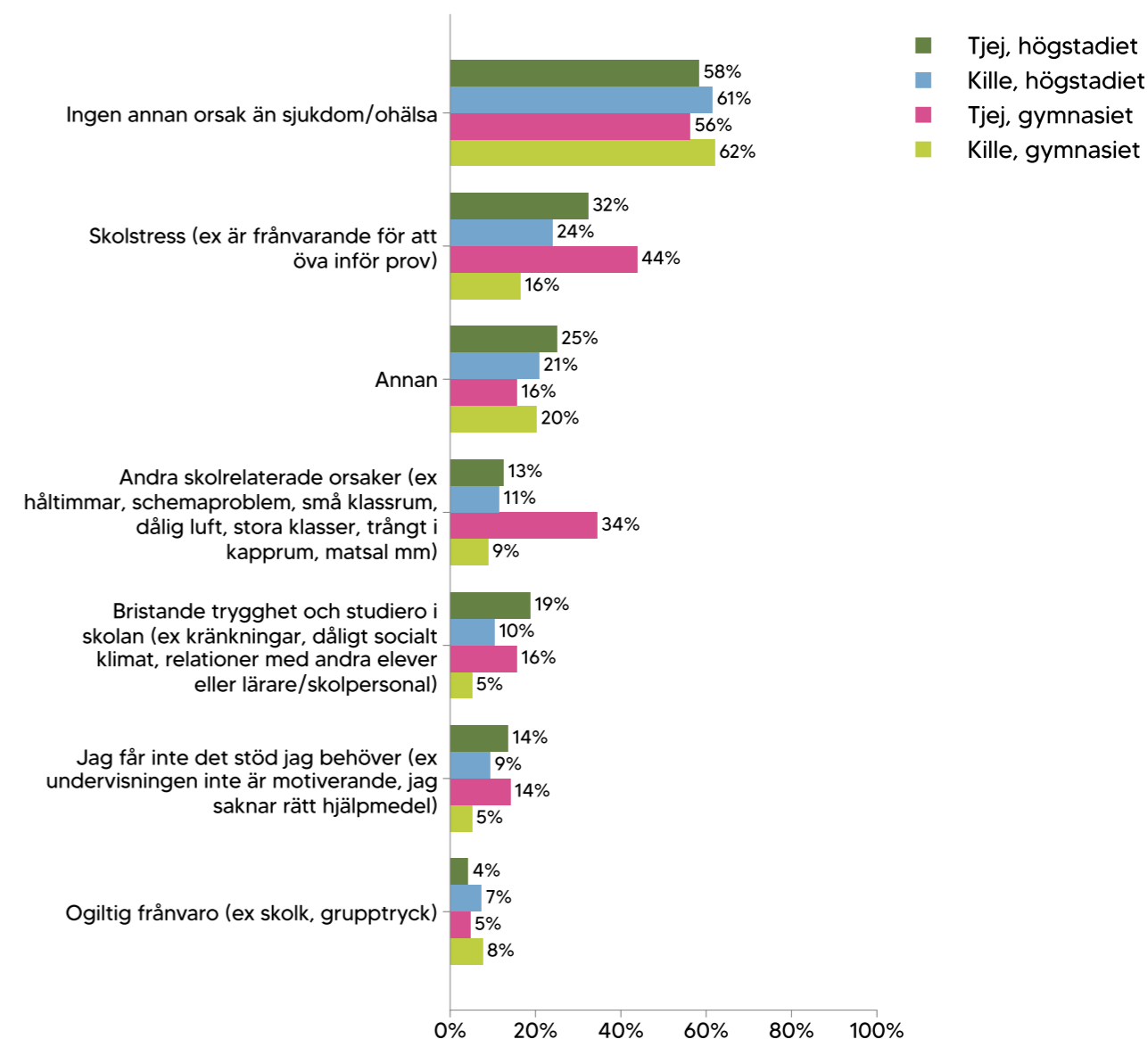


Orsaker till frånvaro i skolan

I Ulricehamns kommun ställdes även en kommunspecifik fråga om orsaker till frånvaro i skolan. 58-61 % av högstadieungdomarna och 56-62 % av gymnasieungdomarna svarar att de inte varit frånvarande av andra orsaker än sjukdom eller ohälsa.

Av de som varit frånvarande av andra orsaker svarar störst andel att de varit frånvarande på grund av skolstress, exempelvis för att öva inför prov. Bland tjejerna svarar 32-44 % att de varit frånvarande på grund av detta, varav gymnasietjerna i högst grad. Andelen bland killarna är lägre, 16-24 %. Gymnasietjerna svarar även i högre grad än övriga att de varit frånvarande på grund av andra skolrelaterade orsaker, som håltimmar, schemaproblem eller små klassrum.

Om du är frånvarande från skolan av andra orsaker än sjukdom och ohälsa, vilka orsaker passar bäst då?



D. Politik och samhälle

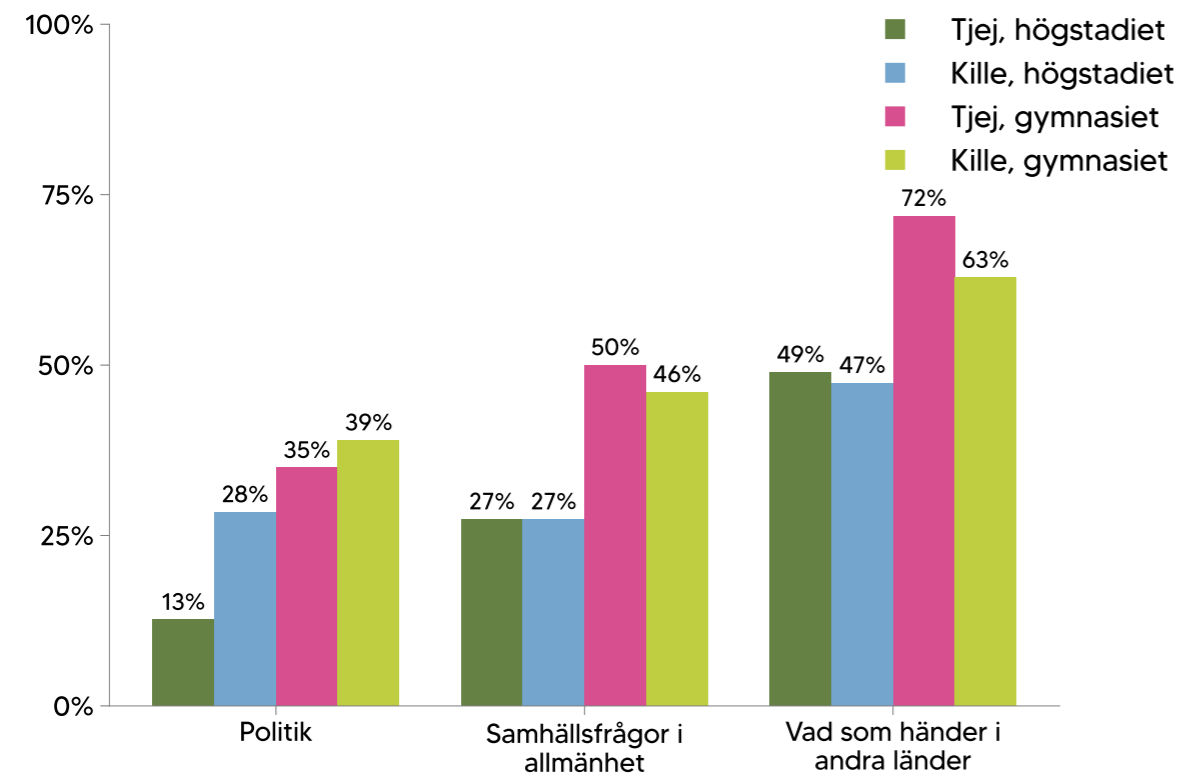
Intresse för olika frågor

Ungdomarna i Ulricehamn svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder. Intresset bland ungdomarna är högst för vad som händer i andra länder. 47-49 % av högstadieungdomarna svarar att de är intresserade av detta. Bland gymnasieungdomarna är totalt 67 % intresserade av vad som händer i andra länder. Gymnasietjejerna är intresserade av vad som händer i andra länder i högst grad.

Gymnasieungdomarna är även mer intresserade än högstadieungdomarna av politik och samhällsfrågor i allmänhet. I övrigt syns ett högre intresse för politik bland högstadiekillarna än högstadietjejerna. Bland högstadietjejerna svarar endast 13 % att de är intresserade av politik, medan motsvarande andel bland högstadiekillarna är 28 %.

Hur intresserad är du av följande?

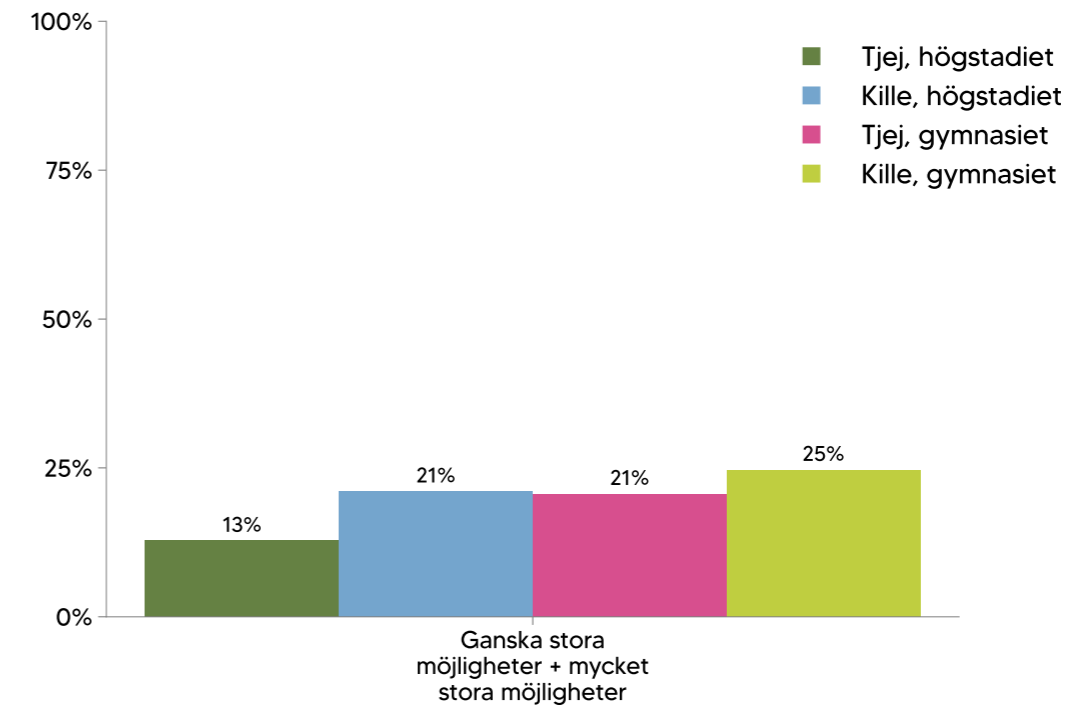
Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"



Möjligheter att påverka

Vad som framgår i diagrammet nedan är att tjejer på högstadiet ser mindre positivt än övriga på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. Bland gymnasiekillarna är tilltron högst.

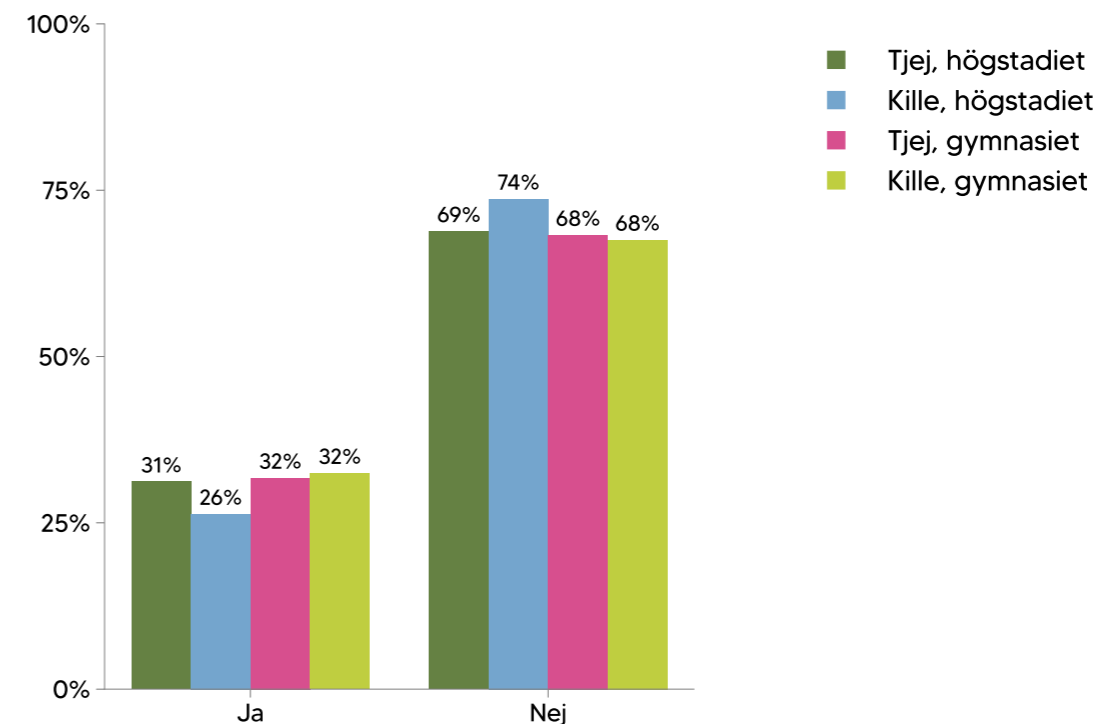
Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter



Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om huruvida de vill vara med och påverka i frågor som rör Ulricehamns kommun. Högstadiekillarna svarar i lägst grad att de vill vara med och påverka, 26 %. Andelen bland övriga är 31-32 %.

Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?



Vad ungdomarna vill påverka

Ungdomarna som svarade att de ville påverka kunde även i fritext ta upp vad för typ av frågor de skulle vilja påverka. Flera kommenterar sådant som rör skolan. Skolmaten, skolmiljön, lärare, prov och läxor samt tryggheten i skolan är exempel på frågor som ungdomarna tar upp som rör skolan. Några vill påverka i frågor som rör deras fritid, exempelvis utbudet av saker att göra. Det finns också de som vill påverka kollektivtrafiken, exempelvis busstider och gratis busskort.

Övriga exempel på saker som nämns av några ungdomar är trygghetsfrågor i kommunen, exempelvis kriminalitet, samt utbudet av butiker/restauranger/caféer. Några citat redovisas nedan.

"Skolmat, lokaler mm"

- Kille, gymnasiet

"Tryggheten på visa ställen"

-Tjej, gymnasiet

"Vad som finns att göra och att alla ska få busskort så att dom kan få åka iväg och göra saker på sin fritid (...)"

- Kille, högstadiet

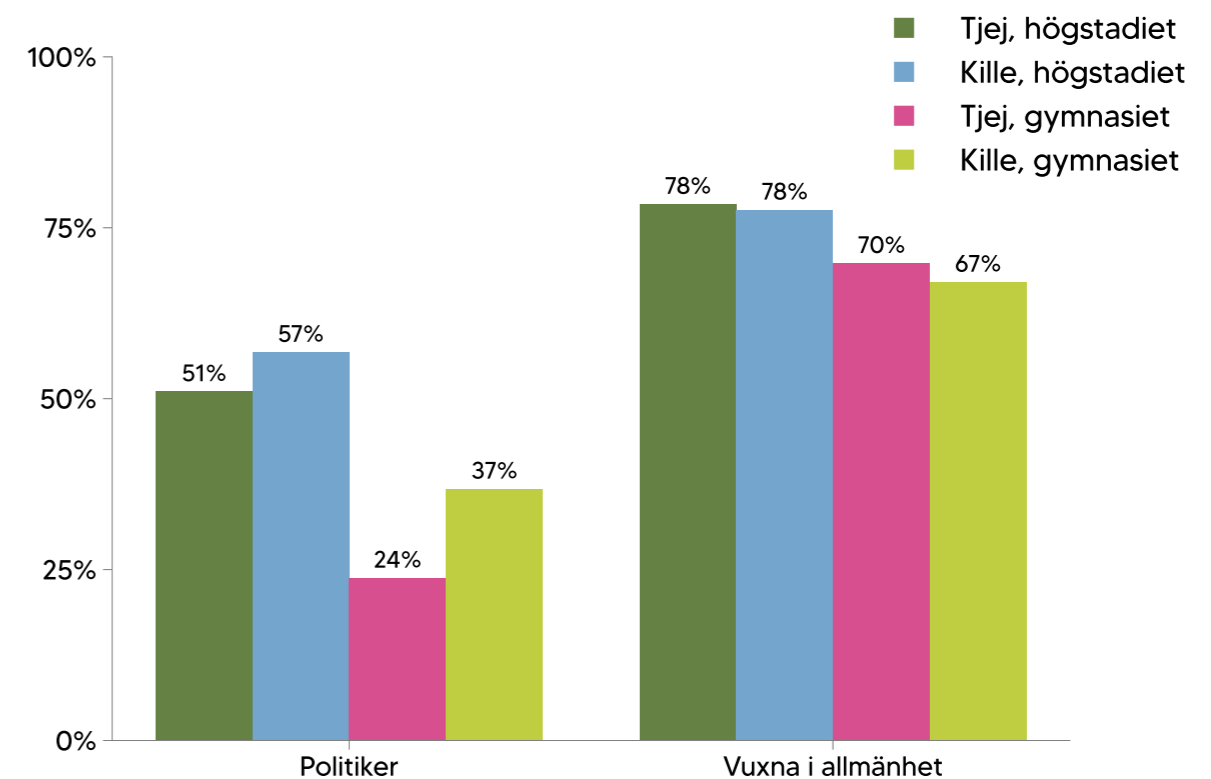
"Mer shopping, mer goda cafeer och restauranger, mer och äta på skolan så som frukt och andra mellanmål."

-Tjej, högstadiet

Förtroende för vuxna och politiker

Ungdomarna svarade på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet och en fråga om hur stort förtroende de har för politiker. 67-70 % av gymnasieungdomarna och 78 % av högstadieungdomarna svarar att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för vuxna i allmänhet. Förtroendet för politiker är lägre, med större variation mellan kön och årskurser. Killar i högstadiet har högst förtroende för politiker, medan tjejer i gymnasiet har lägst förtroende.

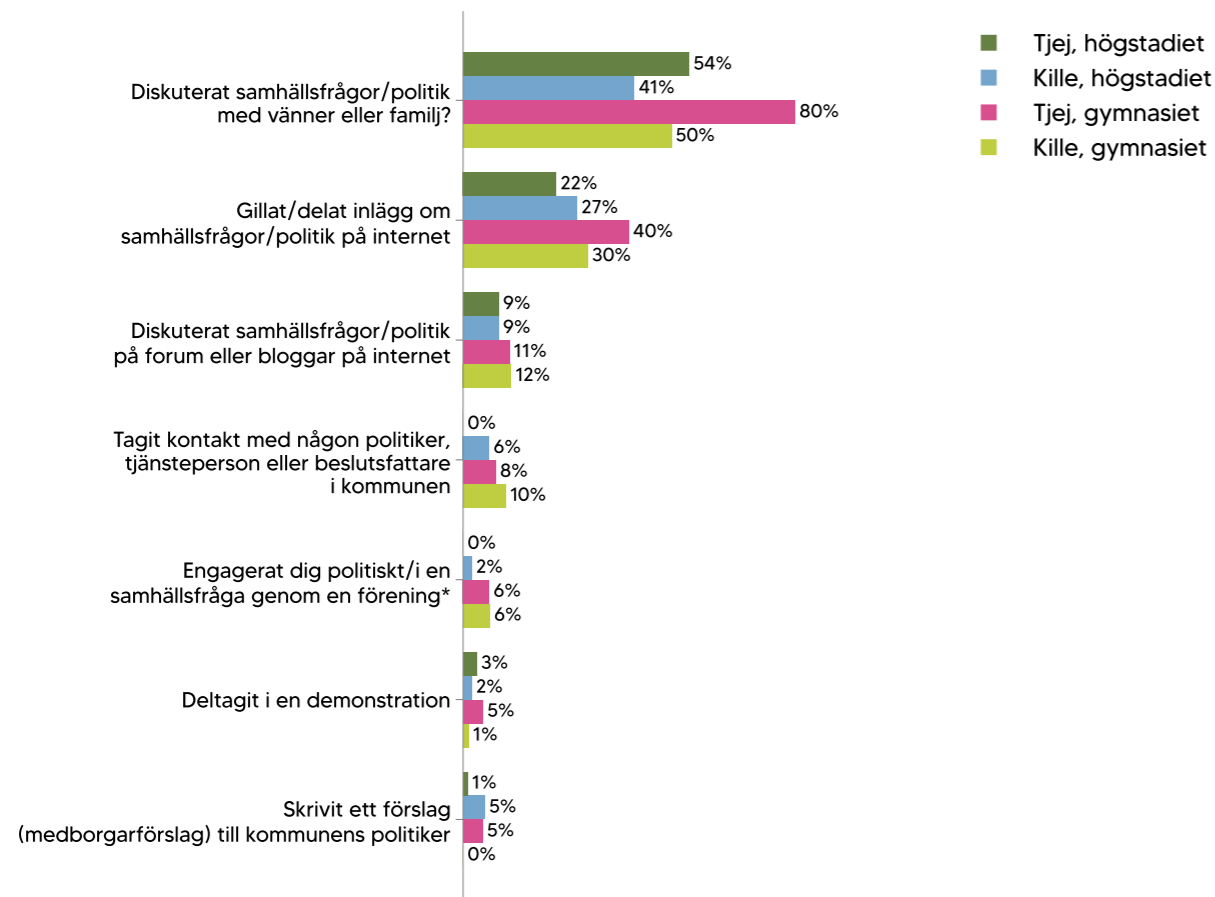
**Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort"**



Aktivt samhällsengagemang

I Lupp-enkäten ställs en fråga om ungdomarna gjort någon aktiv politisk handling under det senaste året. Vad som framgår i diagrammet på följande sida är att en andel mellan 22-40 % har gillat eller delat ett inlägg om samhällsfrågor eller politik på internet. En större andel gymnasietjejer än övriga har gjort detta. Vanligast är dock att ha diskuterat samhällsfrågor/politik med vänner eller familj. Även detta har gymnasietjejerna gjort i betydligt högre grad än övriga, 80 %. Motsvarande andelar bland övriga är 41-54 %. De andra handlingarna är klart mindre vanliga. Exempelvis svarar mellan 1-5 % att de deltagit i en demonstration, och mellan 0-5 % har skrivit ett medborgarförslag.

Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande? Andel som svarat "ja"



Vad samvarierar med ungas samhällsengagemang och syn på inflytande?

Engagerade unga¹

- Gruppen unga som kategoriserats som engagerade vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen i högre grad än övriga.
- De ser även mer positivt på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen, och anser i högre grad att de får vara med och bestämma om olika saker i skolan.
- De unga som kategoriserats som engagerade är även föreningsmedlemmar i högre grad än övriga unga.

Unga som inte vill vara med och påverka

- De unga som inte vill vara med och påverka i kommunen är mindre intresserade av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder.
- De är även mindre intresserade av att vara med och påverka om flera saker i skolan.

Unga som ser positivt på möjligheterna att påverka

- Den grupp unga som ser positivt på möjligheterna att påverka har ett högre intresse för politik och samhällsfrågor i allmänhet, och ett högre förtroende för politiker.
- De ungdomar som ser positivt på sina möjligheter att påverka i kommunen ser också mer positivt på möjligheterna att påverka i skolan, och de är mer nöjda med skolan generellt.

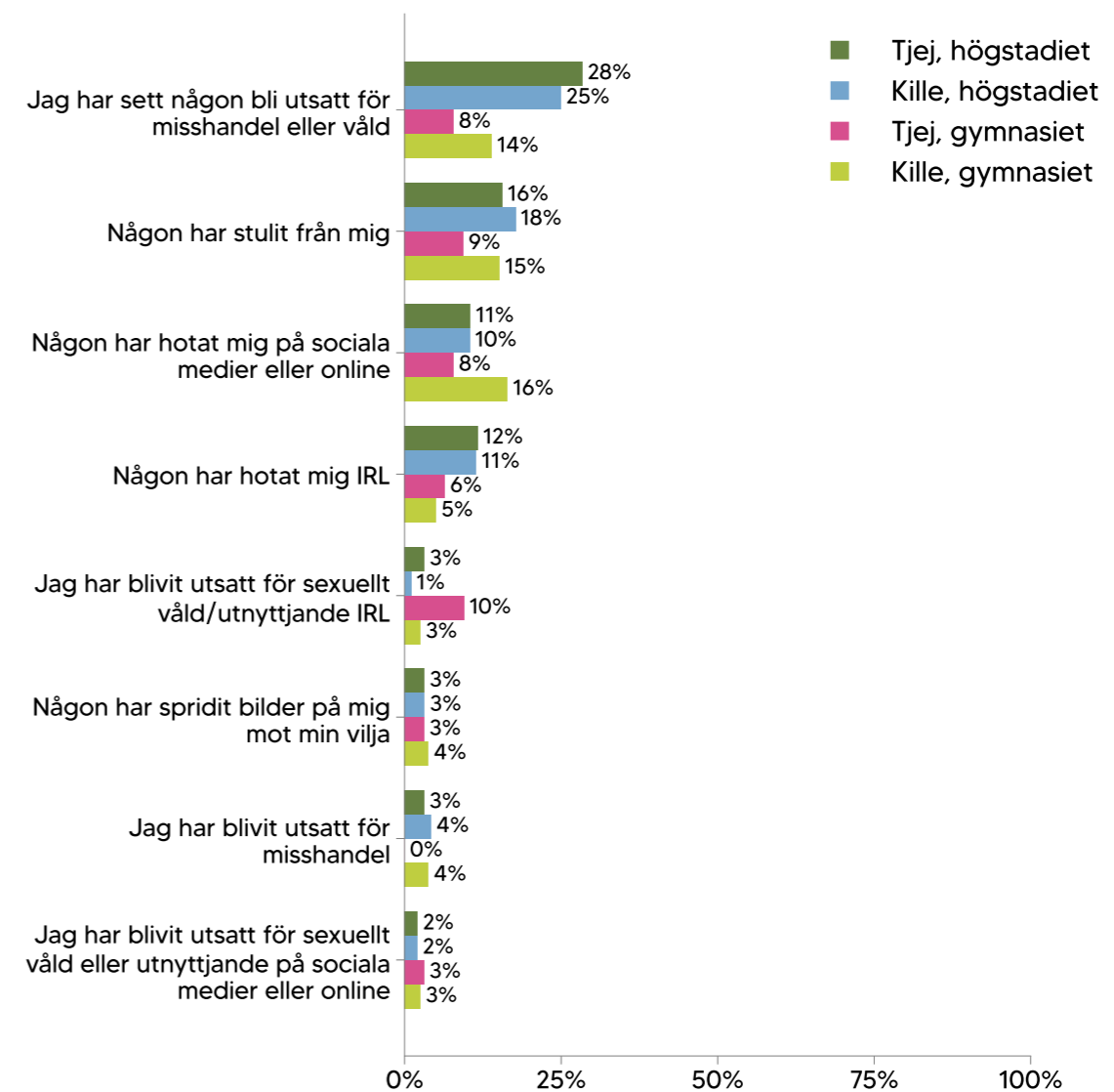
¹ Engagerade unga = De som är ganska eller mycket intresserade av politik och samhällsfrågor i allmänhet samt som gjort minst en politisk handling under de senaste 12 månaderna

E. Trygghet

Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon form av brott eller otrygg situation de senaste sex månaderna. Vad som framgår i diagrammet nedan är att 25-28 % av högstadieungdomarna har sett någon annan utsatt för misshandel eller våld. I gymnasiet svarar 8-9 % av tjejerna och 14-16 % av killarna att de sett någon annan utsatt för misshandel eller våld, att de utsatts för stöld och/eller att de utsatts för hot på sociala medier eller online. Bland gymnasietjejerna är det även 10 % som svarar att de utsatts för sexuellt våld eller utnyttjande IRL.

Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

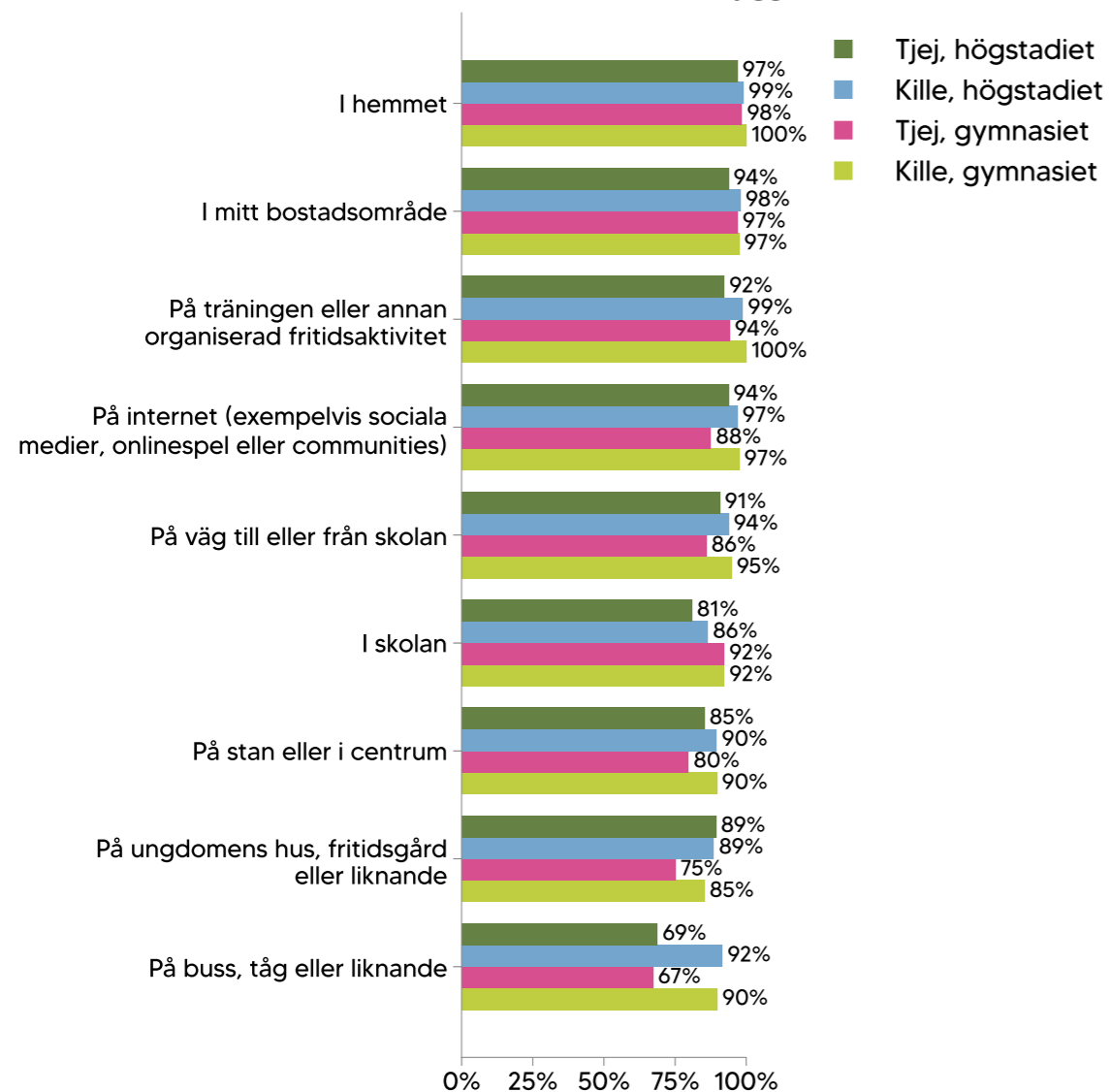


Trygghet på olika platser

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen och på internet. Som det framgår i diagrammet nedan svarar en stor andel att de alltid eller oftast känner sig trygga hemma, i bostadsområdet, på väg till eller från skolan, på träningen, i skolan och internet. En stor andel svarar även att de känner sig trygga på stan eller i centrum. Tjejer, främst i gymnasiet, svarar dock i lägre grad än killar att de känner sig trygga där. Gymnasietjejerna svarar även i lägst utsträckning att de känner sig trygga på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande. I övrigt syns en lägre trygghet bland tjejer på buss, tåg eller liknande. 67-69 % av tjejerna svarar att de känner sig trygga där, medan andelen bland killar är klart högre på 90-92 %.

Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?*

Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga



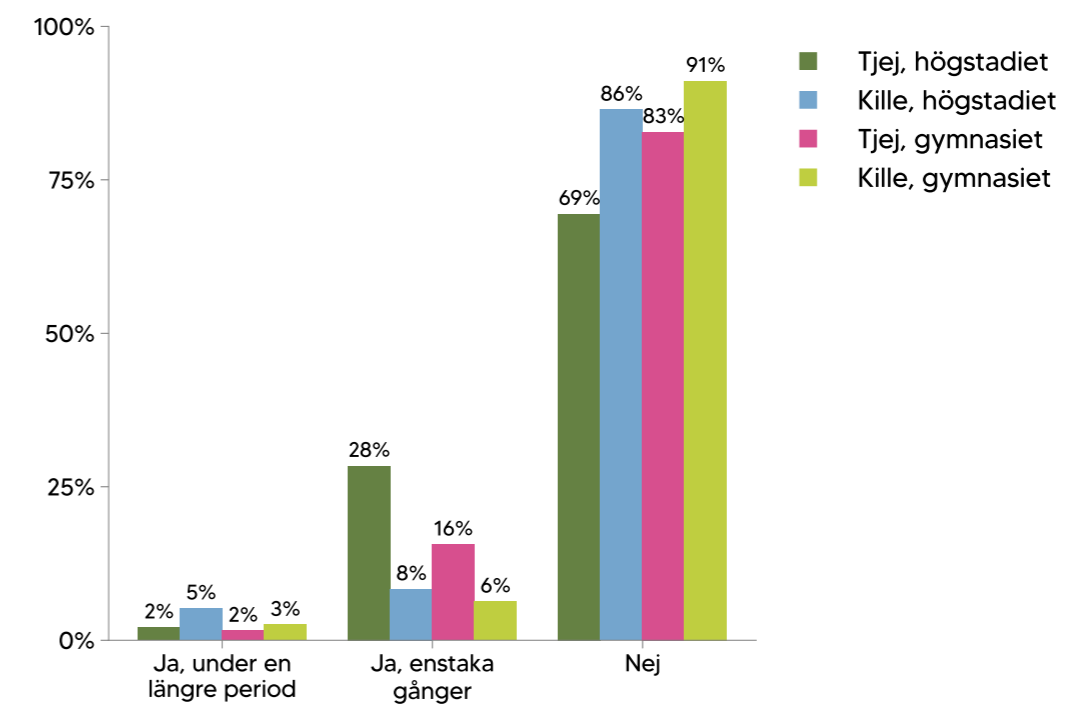
*Siffrorna i diagrammet ovan visar endast de som svarat på frågan, d.v.s. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat. I gymnasiet fanns "ej aktuellt" för frågorna: "I skolan", "På väg till eller från skolan", "På träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet", "På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande", medan högstadiet endast hade "ej aktuellt" för "På träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet" och "På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande". Andel "ej aktuellt" varierar mellan 0-89 %.

Mobbning och trakasserier

Det ställs även en fråga om utsatthet för mobbning och trakasserier. I diagrammet nedan framgår att en relativt hög andel av ungdomarna i högstadiet samt gymnasietjejeerna svarar att de utsatts för mobbning under en längre period eller enstaka gånger. Tjejer i högstadiet svarar i särskilt hög grad, 30 %, att de någon gång utsatts för mobbning. Killarna i gymnasiet svarar i lägst grad att de utsatts, 9 %.

Majoriteten av de som utsatts för mobbning svarar att det skett i skolan (50-68 %). 20 % har utsatts på internet/mobilen.

Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

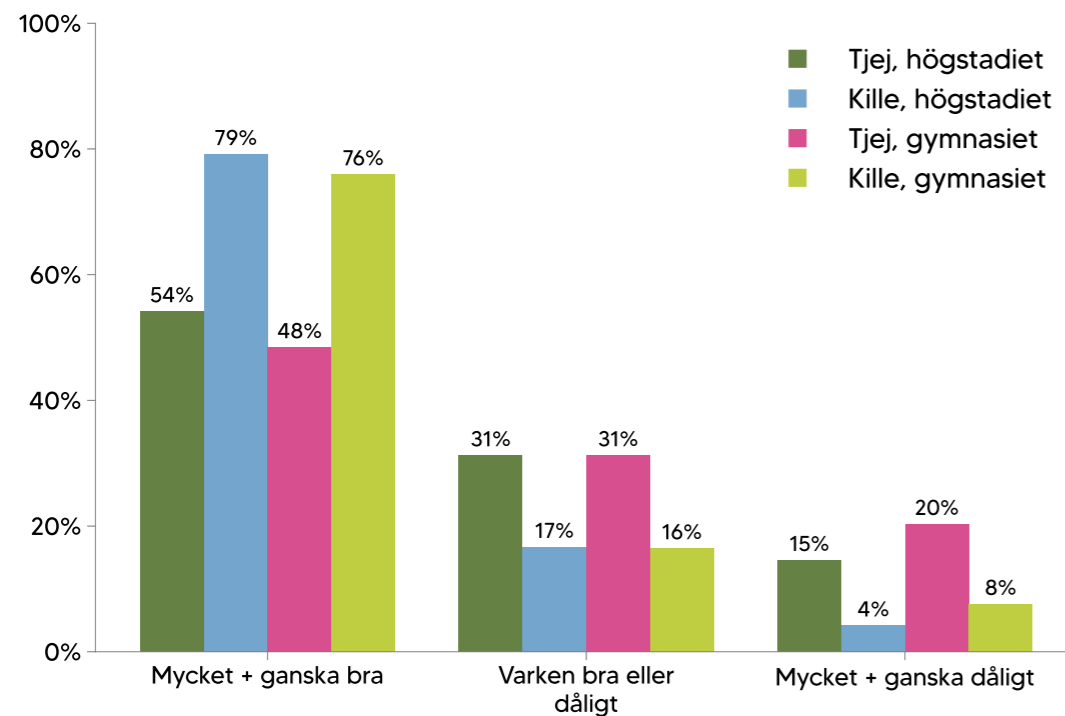


F. Hälsa

Självskattad hälsa

Forskning visar att det är vanligare att tjejer upplever ohälsa och psykosomatiska besvär än att killar gör det. Detta syns också i Ulricehamns Lupp-resultat. Tjejer, både i högstadiet och gymnasiet, svarar i lägre grad än killar att de mår mycket eller ganska bra. De svarar även i högre grad att de mår mycket eller ganska dåligt.

Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

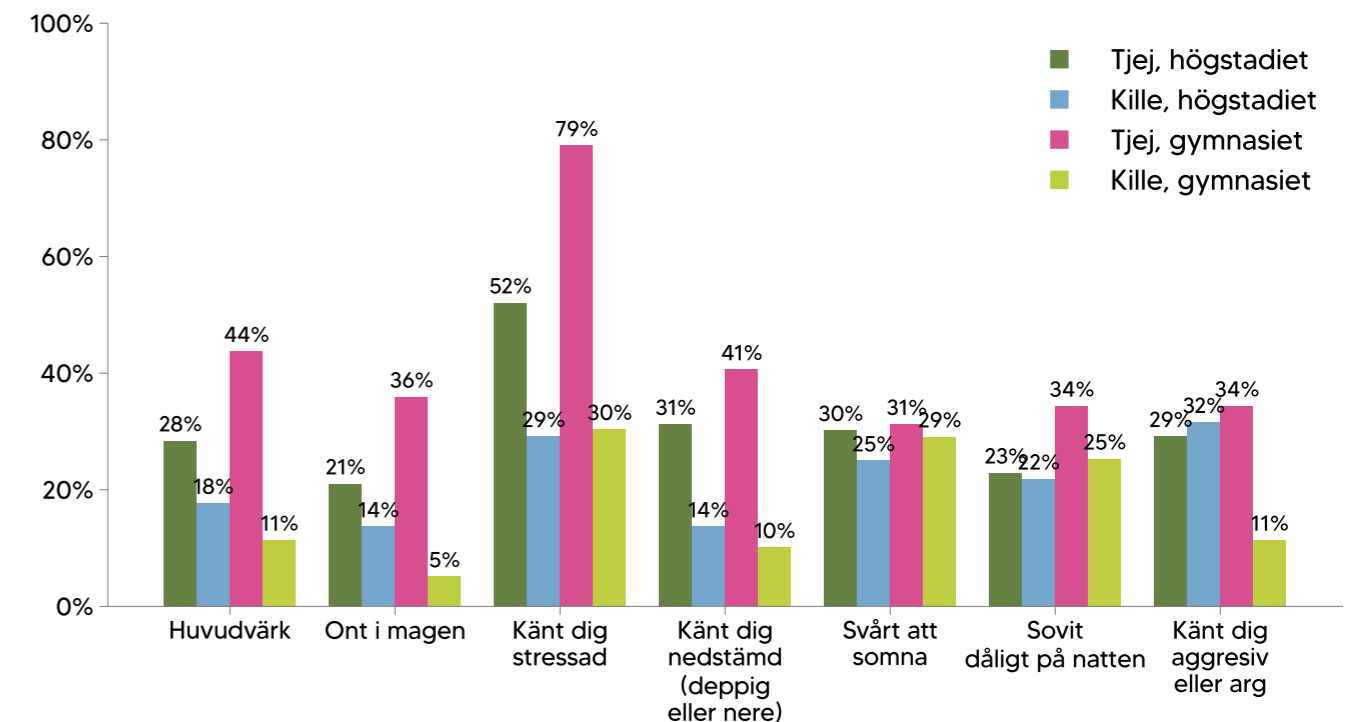


Psykiska och somatiska besvär

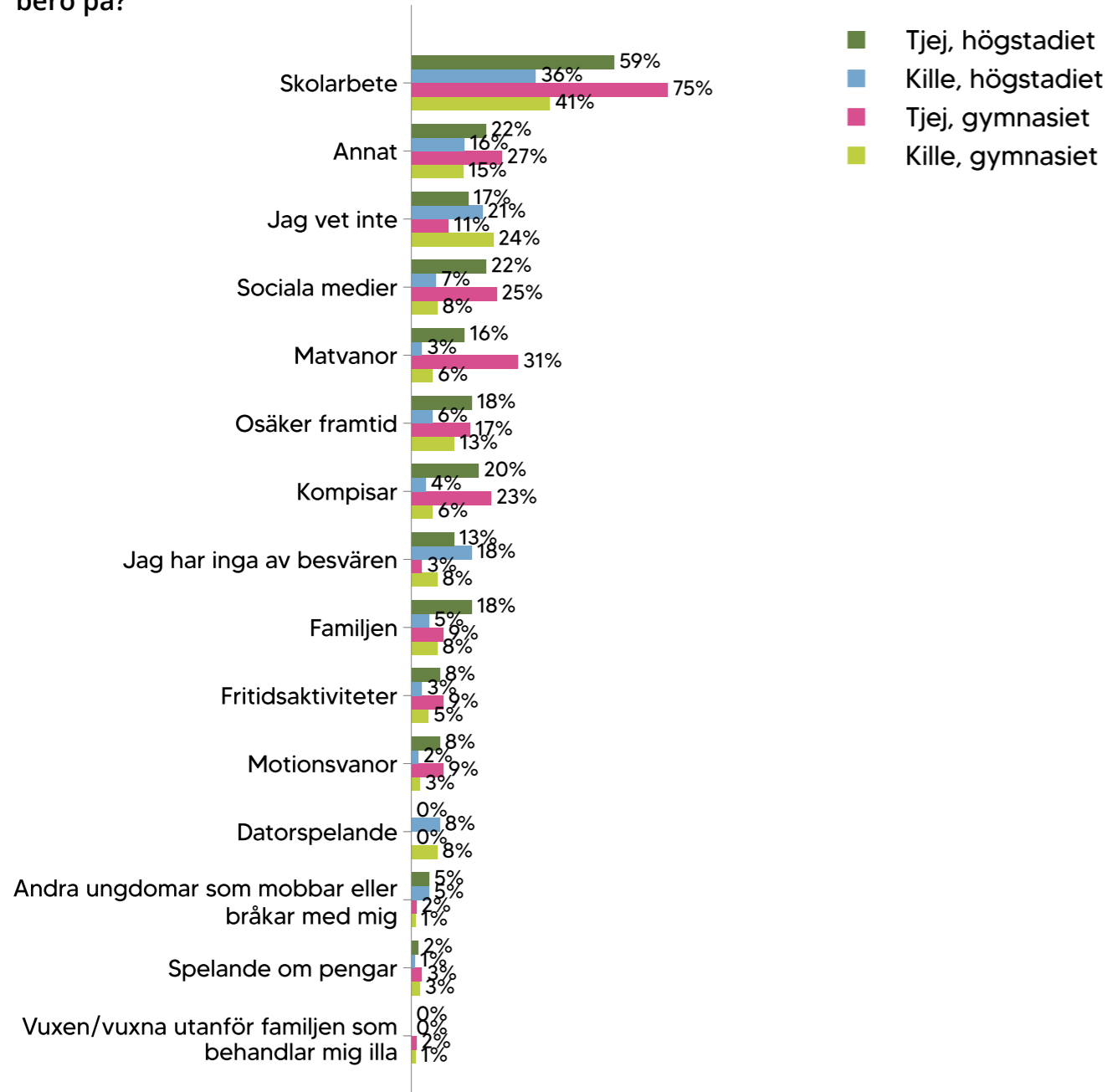
Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika psykiska och somatiska besvär, så som stress, huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet. En stor andel av tjejerna, 52 % av högstadietjerna och 79 % av gymnasietjerna, svarar att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare. Andelen killar som gör detsamma är lägre, 29-30 %, både i högstadiet och gymnasiet. Generellt syns en högre förekomst av de olika besvärerna bland tjejer än bland killar, framför allt i gymnasiet. Exempelvis svarar 41 % av gymnasietjerna och 31 % av högstadietjerna att de känner sig nedstämda/deppiga regelbundet. Motsvarande andel bland killarna är 10 % i gymnasiet och 14 % i högstadiet.

Ungdomarna fick i årets Lupp-undersökning även svara på en fråga om vad de själva tror att deras psykiska och somatiska besvär beror på, se diagrammet på följande sida. Skolarbete är det som störst andel uppger vara anledningen till deras besvär. Tjejer uppger detta som skäl i särskilt hög grad - 59 % av högstadietjerna och 75 % av gymnasietjerna tror att deras psykiska och somatiska besvär beror på skolarbete.

Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare



Om du har något av besvären i förra frågan, vad tänker du själv att dina besvär kan bero på?

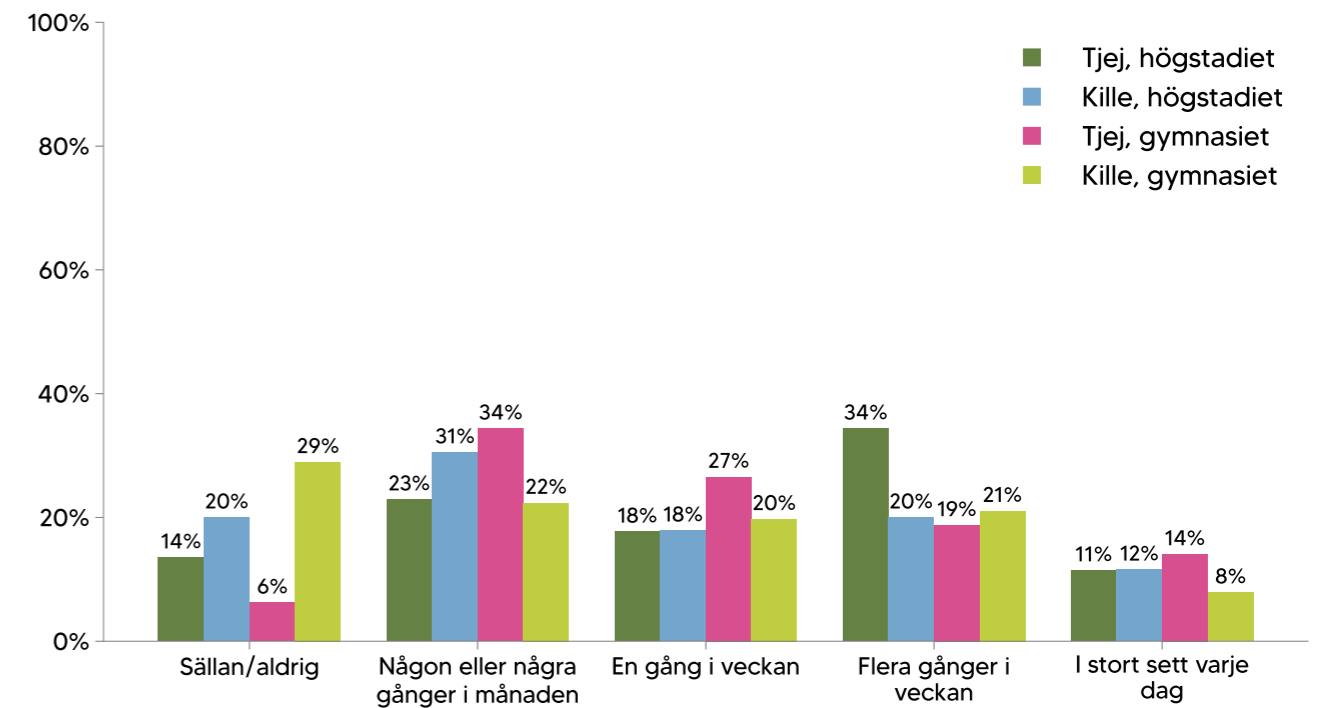


Kommunspezifika frågor om ungas hälsa

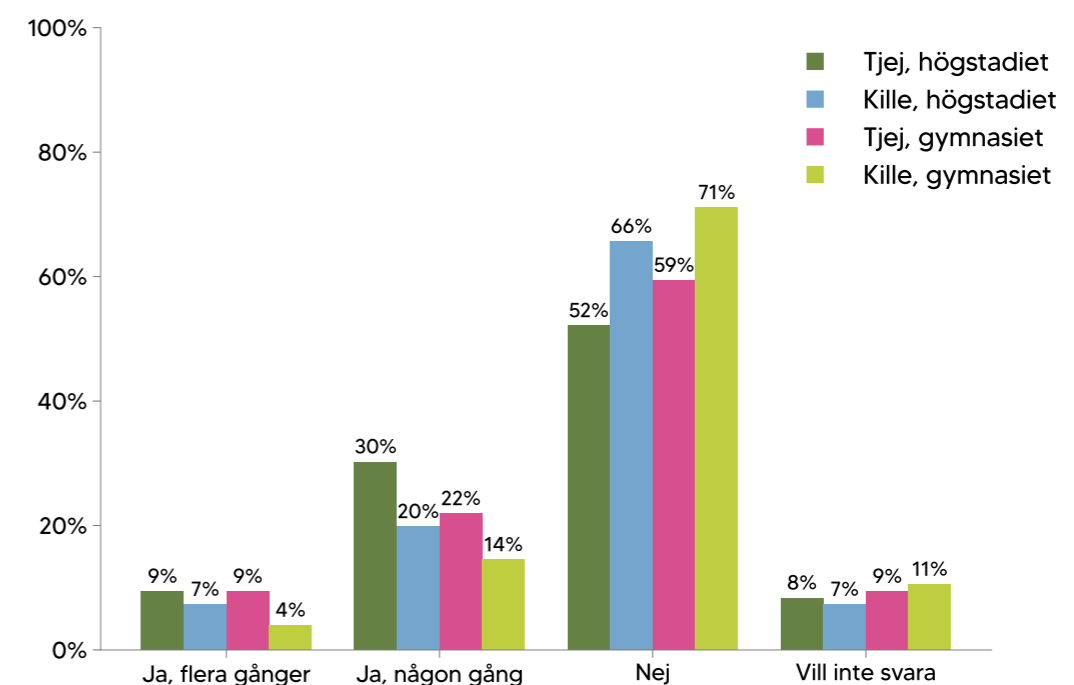
I Ulricehamns kommun ställdes även två kommunspezifika frågor om psykisk hälsa, se diagrammen på följande sida. Den första frågan handlade om hur ofta ungdomarna har problem med att förstå, koncentrera sig eller minnas. Vad som framgår är att mellan 29-45 % svarar att de har besvär med förståelsen, koncentrationen eller minnet flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag. Högstadietjejer uppger i högst grad att de har besvär regelbundet.

Den andra frågan handlade om huruvida ungdomarna någon gång varit med om någon händelse, olycka eller katastrof som fortfarande påverkar dem psykiskt. Även detta svarar högstadietjejerna i högst grad att de varit med om någon gång eller flera gånger. Totalt 39 % av högstadietjejerna svarar att de någon gång varit med om en allvarig händelse som påverkar dem psykiskt. Motsvarande andel bland övriga ungdomar varierar mellan 18-31 %. Gymnasiekillar har i lägst grad varit med om en traumatisk händelse.

Hur ofta upplever du att du har problem med att förstå, koncentrera dig eller minnas?



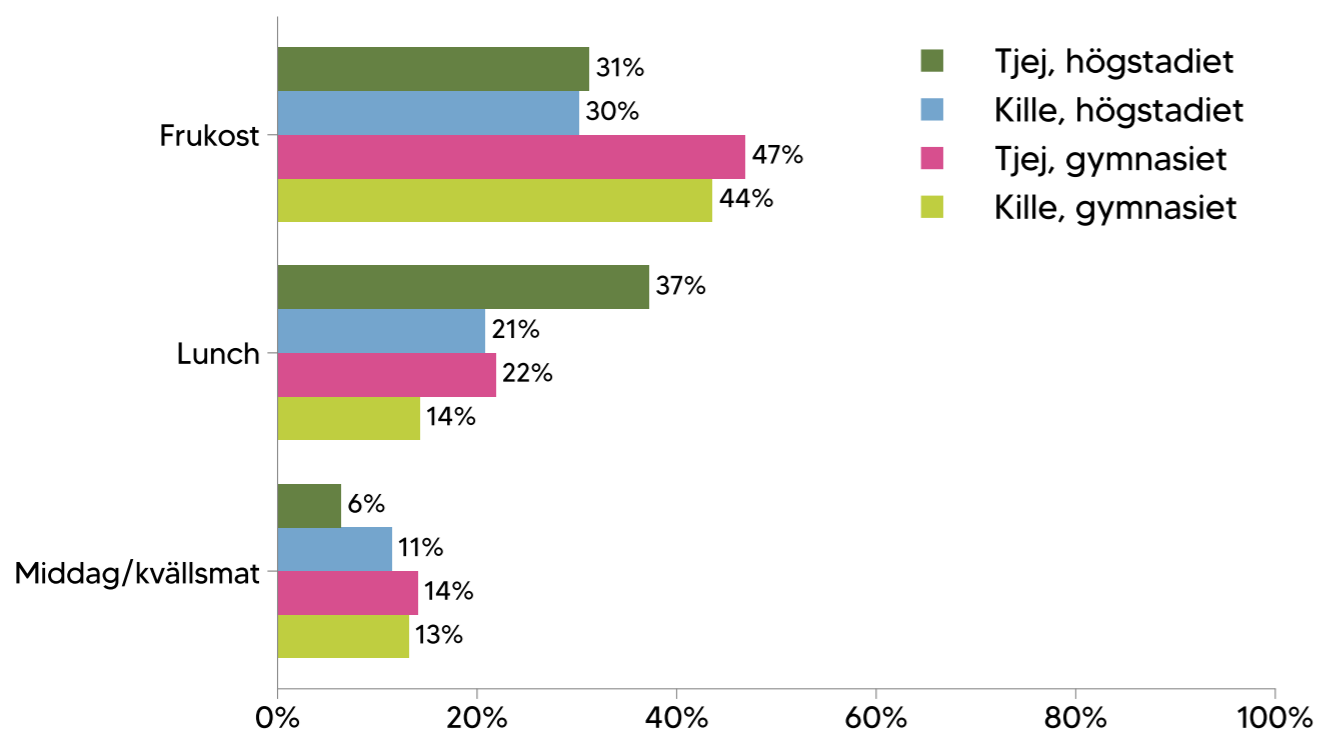
Har du någon gång varit med om en allvarig händelse, olycka, våld eller katastrof som du fortfarande påverkas psykiskt av? (t.ex. mardrömmar, vaksamhet, undviker saker som har samband med händelsen)



Hoppa över måltider

I diagrammet nedan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare. Den måltid som flest ungdomar brukar hoppa över är frukosten, följt av lunchen. Gymnasieungdomarna svarar i särskilt hög grad att de brukar hoppa över frukosten. Högstadietjerna svarar däremot i högst grad att de brukar hoppa över lunchen.

Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare



Vad samvarierar med att hoppa över lunchen flera gånger i veckan eller oftare?

- De ungdomar som hoppar över lunchen regelbundet är mindre nöjda än övriga ungdomar med skolmaten och skolmatsalen.
- De är även mindre nöjda med skolan totalt sett, och svarar i lägre grad än övriga att de fått veta vad eleverna ska kunna påverka i skolan, att skolan uppmuntrar dem att aktivt delta i klassråd och elevråd samt att skolans personal lyssnar på elevrådet/elevkåren.
- De ungdomar som brukar hoppa över lunchen regelbundet har även utsatts för mobbning eller trakasserier i högre grad än övriga, och känner sig något mindre trygga i skolan.
- De som brukar hoppa över lunchen har en sämre självskattad hälsa än övriga ungdomar, och har i högre grad regelbundna psykosomatiska besvär.
- Av de unga som hoppar över lunchen brukar 65 % även hoppa över frukosten.

Alkohol och tobak

Lupp-enkäten innefattar också frågor om tobak, alkohol, spel och koffein. I Ulricehamn är gymnasiekillar den grupp där störst andel snusar minst en gång per vecka, 29 %. Det är dock också en relativt hög andel av gymnasietjerna, 14 %, som brukar snusa minst en gång i veckan. 13 % av gymnasietjerna och 8 % av högstadietjerna svarar även att de brukar röka e-cigarett minst en gång i veckan. Andelen bland killarna är lägre. Att röka cigaretter är mindre vanligt, både bland killarna och tjejerna.

Det framgår också att en andel om cirka 1 % av högstadieeleverna och 5 % av gymnasieeleverna dricker starköl/cider, vin eller sprit minst en gång per vecka. Regelbunden konsumtion av energidryck är mer vanligt. 60-72 % av gymnasieungdomarna och 31 % av högstadieungdomarna svarar att de brukar dricka energidryck minst en gång i veckan.

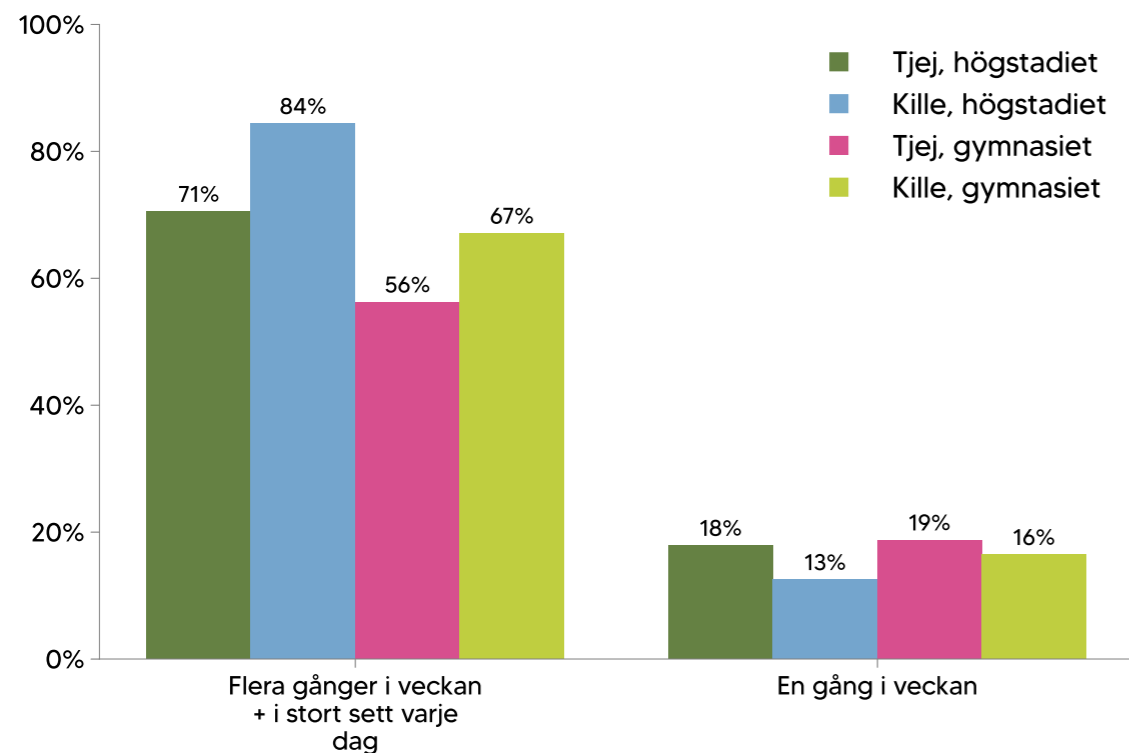
Hur ofta brukar du...?

Röka cigaretter	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	98%	99%	98%	97%
Minst en gång per vecka	2%	1%	2%	3%
Snusa	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	95%	90%	86%	71%
Minst en gång per vecka	5%	10%	14%	29%
Dricka folköl	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	99%	97%	99%
Minst en gång per vecka	0%	1%	3%	1%
Dricka starköl, starkcider, alkoholisk vin eller sprit	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	99%	95%	96%
Minst en gång per vecka	0%	1%	5%	4%
Röka e-cigarett	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	92%	95%	88%	97%
Minst en gång per vecka	8%	5%	13%	3%
Ta koffeintabletter	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	98%	98%	99%
Minst en gång per vecka	0%	2%	2%	1%
Spela om pengar	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	98%	98%	94%
Minst en gång per vecka	0%	2%	2%	6%
Dricka energidryck	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	69%	69%	28%	40%
Minst en gång per vecka	31%	31%	72%	60%

Träning och motion

En andel om 71-84 % av gymnasieungdomarna och 56-67 % av högstadieungdomarna svarar att de tränar flera gånger i veckan eller oftare. Killar i respektive åldersgrupp svarar i högre grad än tjejer i samma åldersgrupp att de brukar träna flera gånger i veckan eller oftare. Tjejer, främst i högstadiet, svarar däremot i något högre grad än killar att de brukar träna en gång i veckan.

**Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?
Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare**



Vad samvarierar med ungas hälsotillstånd?

- Unga som kan vara mer resurssvaga¹ har en sämre självskattad hälsa och i högre grad psykosomatiska besvär jämfört med övriga ungdomar. De uppger även i högre grad att de har regelbundna besvär med förståelsen, minnet eller koncentrationen flera gånger i veckan eller i stort sett varje dag, och har i högre grad varit med om en traumatisk händelse minst vid något tillfälle.
- De ungdomar som utsatts för mobbning, trakasserier och/eller orättvis behandling har en sämre självskattad hälsa än övriga, och i högre grad regelbundna psykiska och somatiska besvär.
- De ungdomar som utsatts för någon form av traumatisk händelse har en sämre självskattad hälsa än övriga ungdomar, och i högre grad regelbundna psykiska och somatiska besvär.
- Unga som är missnöjda med sin fritid har en sämre självskattad hälsa än övriga ungdomar, och i högre grad regelbundna psykiska och somatiska besvär.
- Unga med en sämre självskattad hälsa har också psykosomatiska besvär i högre utsträckning. De har även varit med om en traumatisk händelse i högre grad än övriga, hoppar i högre grad över måltider regelbundet och tränar minst en gång i veckan i lägre grad. De har även en mindre positiv syn på framtiden.

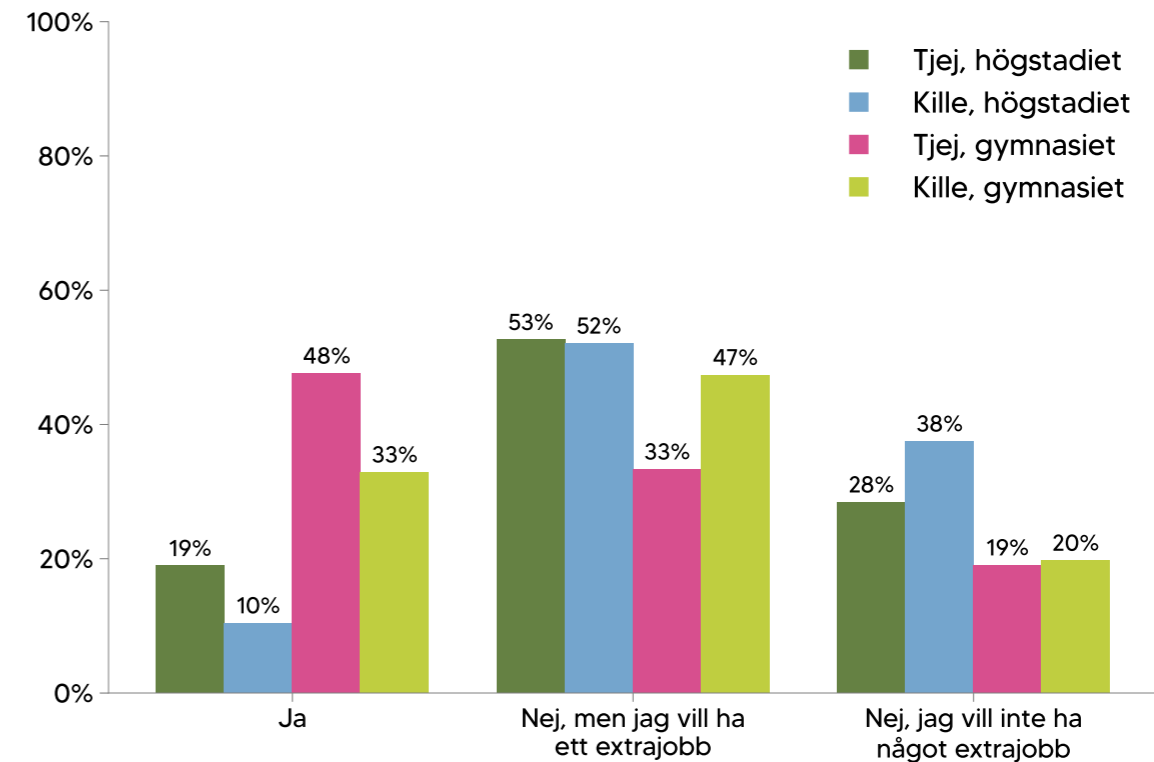
¹ De som här kategoriseras som resurssvaga har antingen svarat att de är mycket eller ganska missnöjda med sina pengar, att de är mycket eller ganska oroliga för sina föräldrars ekonomi, att det hänt att de inte kunnat köpa saker som många andra i deras ålder gör eller köper och/eller att minst en av deras föräldrar är arbetslös eller långtidssjukskriven/sjukpensionär

G. Arbete

Extrajobb

En andel om totalt 14 % av högstadieungdomarna och 40 % av gymnasieungdomarna har ett extrajobb. Tjejer i respektive åldersgrupp svarar i högre grad än killar i samma åldersgrupp att de har ett extrajobb. Drygt hälften av högstadieungdomarna svarar därutöver att de skulle vilja ha ett extrajobb. I gymnasiet svarar en tredjedel av tjejerna och strax under hälften av killarna att de skulle vilja ha ett extrajobb.

Har du något extrajobb just nu?

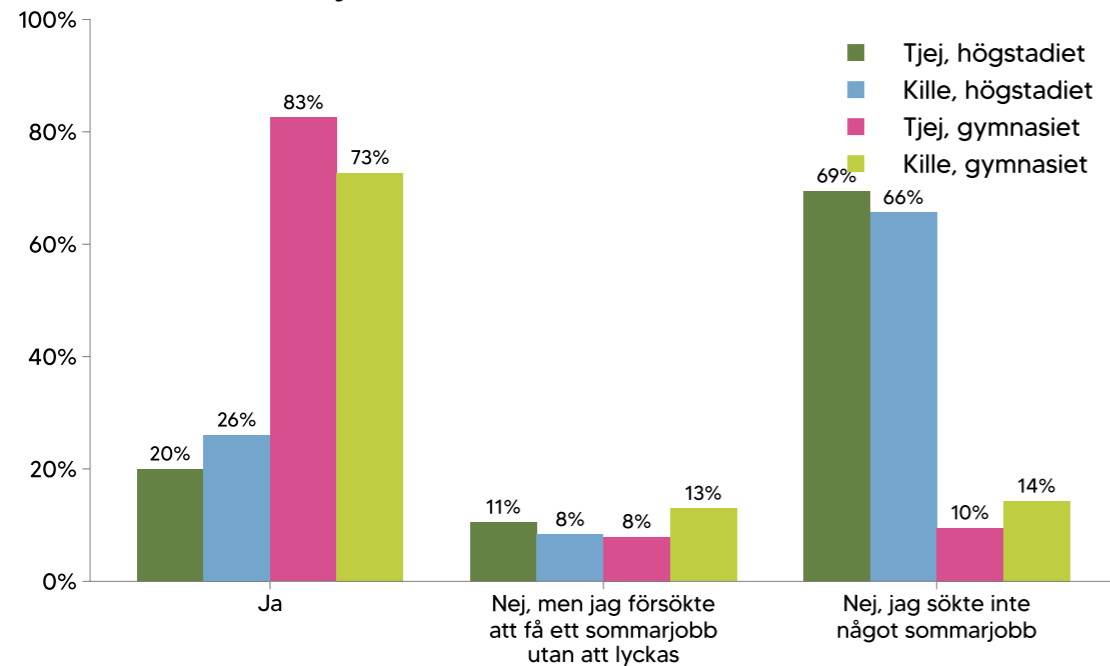


Sommarjobb

Andelen högstadieungdomar som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren är totalt 23 %. Andelen är något högre bland killar än bland tjejer. Andelen gymnasieungdomar som hade ett sommarjobb i somras, totalt 77 %, är klart högre än för högstadieungdomarna och högre bland tjejer än killar.

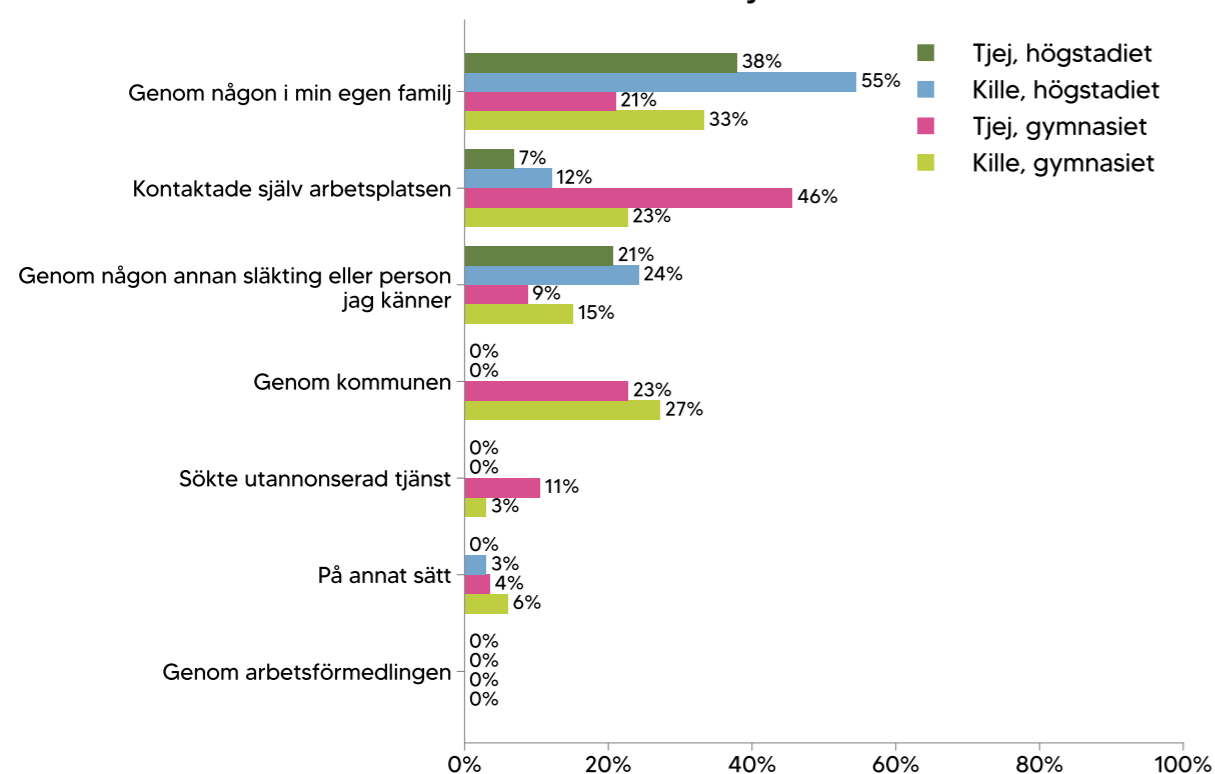
Majoriteten av högstadieungdomarna fick sitt sommarjobb genom någon i den egna familjen. Det vanligaste svaret bland gymnasieungdomarna är att man fått jobbet genom att själv kontakta arbetsplatsen, följt av genom någon i den egna familjen eller genom kommunen.

Hade du ett sommarjobb i somras?



Hur fick du ditt sommarjobb?

Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

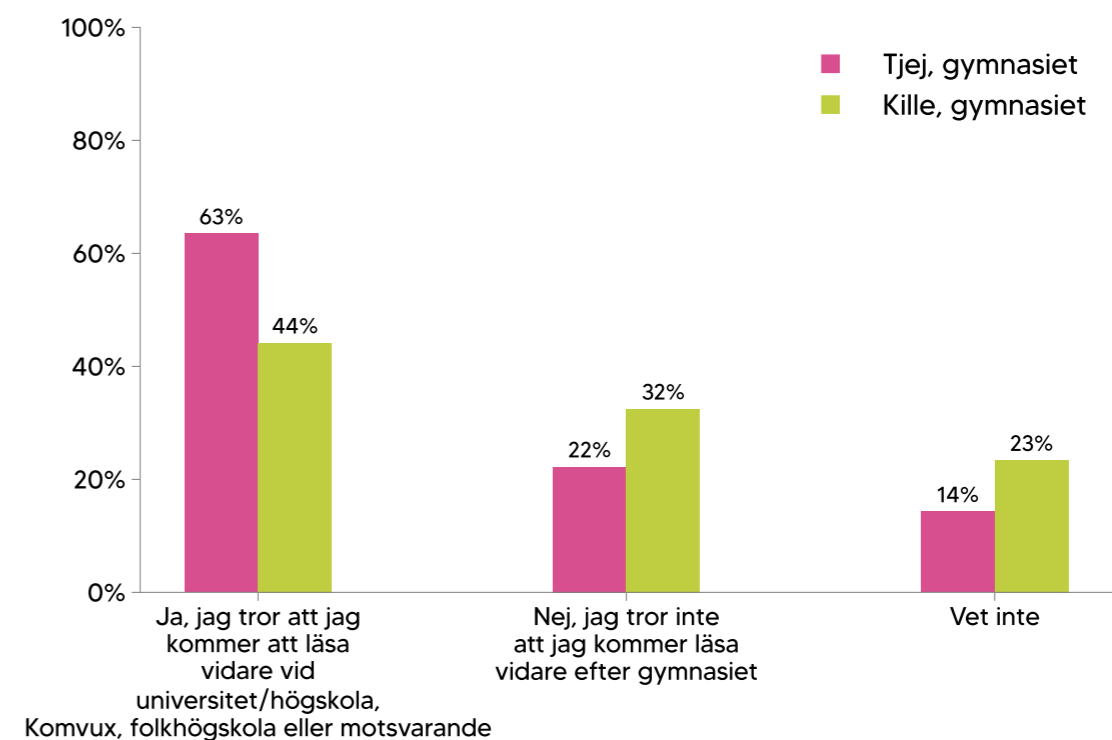


H. Framtid

Eftergymnasiala studier

63 % av gymnasietjejerna och 44 % av gymnasiekillarna svarar att de tror de kommer att läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare.

Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet (direkt eller senare)?

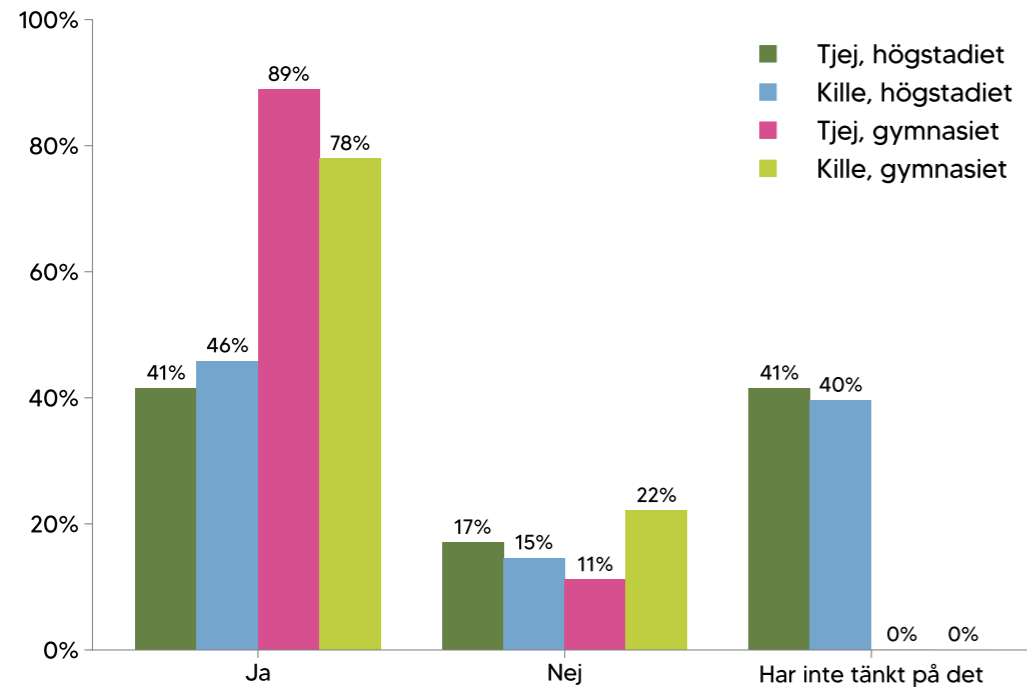


Flytta eller stanna i kommunen

Andelen som tror att de kommer att flytta från kommunen där de bor är högst bland gymnasieungdomarna, 83 % totalt. Tjejerna tror att de kommer flytta i högre grad än killarna. Bland högstadieungdomarna tror totalt 43 % att de kommer flytta.

De som svarade att de tror att de kommer flytta fick svara på en följdfråga om varför. Många anger att de tror de kommer flytta på grund av arbete eller fortsatta studier.

Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?



Framtid

En stor andel, runt 90 %, av ungdomarna svarar att de ser mycket eller ganska positivt på framtiden.

Hur ser du på framtiden?

Andel som svarat ganska positivt och mycket positivt

